

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

3.Bf.199/2023/23. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2024. május 16. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta és 2024. május 23. napján kihirdette a következő

í t é l e t e t:

A költségvetési csalás büntette és más bűncselekmény miatt terhelt1 és társai ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2023. március 13. napján kelt 92.B.374/2021/136. számú ítéletét terhelt1 I. r. és terhelt3 III. r. vádlott vonatkozásában megváltoztatja.

terhelt1 I. r. vádlottat bűnösnek mondja ki költségvetési csalás büntetében (1978. évi IV. törvény 310. § (1) bekezdés a) pont (5) bekezdés a) pont) és folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében (1978. évi IV. törvény 276. §).

Ezért őt mint visszaesőt – halmazati büntetésül – 2 (két) év börtönbüntetésre és 5 (öt) év gazdálkodó szervezet általános vezetését ellátó szerv tagja, illetve igazgatója, a gazdasági társaság vezető tisztségviselője, illetve a felügyelő bizottságának tagja - foglalkozástól eltiltásra ítéli.

A szabadságvesztés végrehajtását 5 (öt) évi próbaidőre felfüggeszti, melynek tartama alatt az I. r. vádlott pártfogó felügyelet alatt áll.

A szabadságvesztés végrehajtása esetén az I. r. vádlott által 2022. július 12. napjától 2022. augusztus 16. napjáig letartóztatásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztés büntetésbe akként számítja be, hogy egy napi előzetes fogvatartás egy napi szabadságvesztésnek felel meg.

terhelt3 III. r. vádlott terhén megállapított bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntetét az 1978. évi IV. törvény 310. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott és a (4)

bekezdés a) pontja szerint minősíti, a bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett közbizalom elleni bűncselekményét magánokirat-hamisítás vétségének nevezi meg és az 1978. évi IV. törvény 276. §-a szerint minősíti.

A III. r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés tartamát 1 (egy) év börtönbüntetésre, a közügyektől eltiltás és foglalkozástól eltiltás tartamát 2-2 (két-két) évre enyhíti.

Az elsőfokú eljárás során felmerült bűnügyi költségből 5.688.235 (ötmillió-hatszáznyolcvannyolcezer-kétszázharmincöt) forint bűnügyi költséget terhelt I. r. vádlott köteles az államnak megfizetni.

terhelt3 III. r. vádlott lakcímét fiktívként jelöli meg, érvényes személyazonosító igazolvánnyal nem rendelkezik.

Az ítélet bevezető részéből a 2022. június 21. napján tartott tárgyalásra utalást és a 2023. február 21. napján tartott tárgyalásra utalás másodszori feltüntetését mellőzi.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét terhelt I. r. és terhelt3 III. r. vádlott vonatkozásában helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban terhelt3 III. r. vádlott védői díjaként felmerült 25.200 (huszonötezer-kétszáz) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen terhelt3 III. r. vádlott vonatkozásában további fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS

[1] Az elsőfokú bíróság a 2023. március 13. napján kelt 92.B.374/2021/136. számú ítéletében terhelt I. r. vádlottat az ellene közvetett tettesként elkövetett költségvetési csalás büntette (1978. évi IV. törvény 310. § (1) bekezdés a) pont és (5) bekezdés a) pont) és folytatólagosan, közvetett tettesként elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége (1978. évi IV. törvény 276. §) miatt emelt vád alól a Be. 566. § (1) bekezdés d) pontjára alapítottan, az 1978. évi IV. törvény 22. § c) pont I. fordulat és 26. § (1) bekezdésében szabályozott fenyegetésre hivatkozással, büntethetőséget kizáró okból felmentette.

[2] terhelt2 II. r. vádlott bűnösségét bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntetében (Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont és (4) bekezdés a) pont), folytatólagosan,

bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §) és közokirat-hamisítás bűntettében (Btk. 342. § (1) bekezdés c) pont) állapította meg. Ezért őt halmazati büntetésül 1 év 5 hónap börtönben végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre, 100 napi tétel pénzbüntetésre és 3 év gazdálkodó szervezet általános vezetését ellátó szerv tagja, egyszemélyi vezetője, illetve igazgatója, vagy a gazdasági társaság vezető tisztségviselője, illetve a felügyelő bizottságának tagja foglalkozástól eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés büntetés végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette. A pénzbüntetés egynapi tételének az összegét 1.000 forintban határozta meg, az így kiszabott pénzbüntetés összege 100.000 forint, melynek megfizetésére 10 havi részletfizetést engedélyezett. Rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére történő átváltoztatásáról, a szabadságvesztés végrehajtása esetére a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról.

[3] terhelt3 III. r. vádlott bűnösségét bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás bűntettében (Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont és (4) bekezdés a) pont) és folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §) állapította meg. Ezért őt halmazati büntetésül mint visszaesőt 1 év 10 hónap börtön fokozatban végrehajtandó szabadságvesztésre, 3 év közügyektől eltiltásra és 4 év gazdálkodó szervezet általános vezetését ellátó szerv tagja, egyszemélyi vezetője, illetve igazgatója, vagy a gazdasági társaság vezető tisztségviselője, illetve a felügyelő bizottságának tagja foglalkozástól eltiltásra ítélte. A III. r. vádlottat a feltételes szabadságra bocsátás kedvezményéből kizárta.

[4] Rendelkezett a bűnjelekről, az eljárás során felmerült bűnügyi költség összegéről és annak viseléséről.

[5] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyészség az I r. vádlott felmentése miatt, bűnösségének a vád szerinti megállapítása és vele szemben büntetés kiszabása, míg a III. r. vádlott vonatkozásában a kiszabott büntetés súlyosítása, a szabadságvesztés büntetés és a közügyektől eltiltás tartamának felemelése végett jelentett be fellebbezést. Az ítéletet terhelt2 II. r. vádlott vonatkozásában tudomásul vette.

[6] terhelt1 I. r. vádlott védője a felmentés okának megváltoztatása, védencének a bűncselekmény bizonyítottsága hiányában való felmentése érdekében jelentett be jogorvoslati kérelmet.

[7] terhelt3 III. r. vádlott és védője pedig enyhítést célzóan fellebbezett.

[8] terhelt2 és védője az elsőfokú bíróság ítéletét tudomásul vette, így az vele szemben az elsőfokú eljárásban jogerőre emelkedett.

[9] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség Bf.584/2022/12. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta, a vádlotti és védői fellebbezéseket nem tartotta alaposnak.

[10] Az ügy másodfokú elbírálására nyilvános ülés kitűzését kérte, melyre bejelentette részvételi szándékát.

[11] Utalt arra, hogy az ügyészi fellebbezésre és az I. r. vádlott védője által bejelentett védelmi fellebbezésre figyelemmel a felülbírálat mindkét fellebbezéssel érintett vádlott vonatkozásában, a Be. 590. § (1), (2) és (10) bekezdése alapján teljeskörű, annak ellenére is, hogy a III. r. vádlott és védője a Be. 583. § (3) bekezdés a) pontja alapján csak mértékes fellebbezést jelentett be.

[12] Az első fokon eljáró bíróság az ügy tárgyalása során a perrendi szabályokat maradéktalanul betartotta, eljárási szabálysértést nem követett el, az ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett. A III. r. vádlott cselekvőségét érintő részében teljesen megalapozott, ugyanakkor az I. r. vádlottat érintően részben megalapozatlan tényállást állapított meg. Ezen, a Be. 592. § (2) bekezdés c) és d) pontjában foglalt okból származó részleges megalapozatlanságot a másodfokú eljárásban a Be. 593. § (1) bekezdés c) pontjára figyelemmel az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma, és helyes ténybeli következtetés útján kiküszöbölhetőnek tartotta.

[13] Érvelése szerint a történeti tényállás [45] bekezdése mellőzendő, míg a [46] bekezdése akként pontosítandó, hogy az I. r. vádlott a cég tevékenységi körébe és pénzügyi döntési körébe tartozó döntéseket több ízben a közhiteles nyilvántartásba tudatosan be nem jegyzett ismerőseivel egyeztetve, vele egyetértve hozta meg.

[14] A [47] bekezdésben foglaltak szintén mellőzendők, míg a [48] bekezdésben rögzítettek a következők szerint módosítandók: Mivel a cég irányításában részt vevő, vele együttműködő ismerőse őt rendszeresen lekezelte, ő pedig személyiségét tekintve kevésbé volt alkalmas a hozzá képest fizikumban is jelentős erőbeli fölényben lévő, és személyiségét tekintve is uralkodó természetű ismerősenek erőteljes, akaratát gyakran másokra erőltető akaratával szembeni ellenállásra, így bár képes volt a saját akaratának megfelelő magatartásra, döntéseit azonban nagymértékben befolyásolták az ismerőse igényei, igyekezett neki megfelelni, és végül általában akként hozott döntéseket, hogy ennek során maga is azonosult az ismerőse elvárásaival, az ismerőse érdekeit is figyelembe véve irányította a céget, a döntései azonban önállóak voltak, a saját igényeit, érdekeit is tükrözték.

[15] Az ítélet történeti tényállásának [49] bekezdése szintén pontosításra szorul az alábbiak szerint:

Így szándékának megfelelően, de a fentiekben már kifejtettek szerint e körben is ismerőseivel egyeztetve döntött arról, hogy annak érdekében, hogy a Közösség területéről – többnyire a holland honosságú cég18-tól és a cég19-től – a cég1. által az általános forgalmi adó levonási jogot meg nem alapozó számlákkal beszerzett termékek belföldi értékesítését terhelő általános forgalmi adó fizetési kötelezettségét csökkentse, valós gazdasági eseményeket nélkülöző, azaz valótlan tartalmú belföldi termékbeszerzésről szóló számlákat fogadott be a terhelt3 III. r. vádlott által képviselt cég3.-tól és a terhelt2 II. r. vádlott irányítása alatt álló cég2.-től, akik ezáltal szándékoztak a fenti cél elérésben.

[16] Végezetül mellőzendők az ítéleti tényállás azon kitételei, az [53] [54] [60] [65] [80] [81] bekezdésekből, amelyek arra utalnak, hogy az I. r. vádlott az általa tanúsított egyes

magatartásokat akarataival nem egyezően, fenyegetettsége hatására, ismerőse utasítására tanúsította csupán és vele nem is értett egyet.

[17] Az így helyesbített, lényegében eltérően megállapított tényállást már mindenben megalapozottnak és a másodfokú eljárásban is irányadónak tartotta.

[18] Felhívta a figyelmet arra is, hogy az elsőfokú bíróság az ítélet bevezető részében feltüntette a Be. 561. § (1) bekezdésében írtaknak megfelelően a tárgyalási napokat, Ezek közül mellőzni indokolt a 2021. június 21-i tárgyalási határnapra való utalást, ugyanis a következő határnapon a tanács összetételében bekövetkezett változásra tekintettel a tárgyalás megismétlésére került sor, egyébként a jogszabályi előírásokat e körben maradéktalanul betartva. Ezen túlmenően valószínűsíthető leírási hiba folytán a bíróság a bevezető részben tévesen kétszer rögzítette a 2023. február 21-ei tárgyalási határnapot, amelyek közül az egyiknek a mellőzése szintén indokolt.

[19] Ezen túlmenően kérte helyesbíteni a vádlottak bűnügyi előéleti adatait is.

[20] Kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság logikus érvekkel fejtette ki, hogy az I. r. vádlott azon védekezését miszerint nem is tudott a fiktív számlák befogadásáról és az adóminimalizálás érdekében történő felhasználásukról miért vetette el, és számot adott arról, hogy ítéleti tényállását e körben mely bizonyítékokra alapította, így a védő felmentés okának megváltoztatását célzó fellebbezése nem foghat helyt.

[21] Az iratok tartalmával egyezően, és helyes ténybeli következtetés útján megállapítható tényállás alapján azonban tanúlnak I. r. terhelttel szembeni megnyilvánulásait nem lehet a Btk. szerinti fenyegetés fogalmkörébe vonni, annak fogalmi elemei maradéktalanul nem valósultak meg.

[22] A III. r. vádlottat érintően ugyan nem került sor a bizonyítékok részletes értékelésére, mivel a mértékes fellebbezések okán az ő vonatkozásában a bíróság az ítéletét rövidítetten indokolta, az I. r. vádlottat érintő nagyszámú bizonyíték ismertetésekor azonban mégis rögzített az elsőfokú bíróság olyan megállapításokat, amelyekből megállapítható nagy vonalakban az is, hogy a III. r. vádlott tekintetében a döntését mely bizonyítékokra alapította és azokból miért lehetett e vádlott bűnösségére megalapozott következtetést levonni, így a Be. 590. § (10) bekezdése alapján a III. rendű vádlott tekintetében is lefolytatandó teljeskörű felülbírálat nem vezethet a Be. 609. § (2) bekezdés d) pontján alapuló hatályon kívül helyezéshez.

[23] A törvényszék elsősorban terhelt I. r. vádlottnak a tárgyaláson tett vallomására, valamint a tárgyaláson kihallgatott, az indokolásban megjelölt tanúk részletesen ismertetett vallomásaira alapította azon ténybeli következtetését, hogy az I. r. vádlott az akaratait megtörő fenyegetés hatása alatt valósította meg valamennyi vádbeli cselekményét.

[24] Az általa tett vallomásban az I. r. vádlott az öt tanút részéről ért fenyegetést akként írta le, hogy nevezett megfenyegette a családját is, őt is, méghozzá azzal, hogy ha nem viszi végig a cég működését ameddig ő akarja, akkor problémák lesznek.

[25] Konkrét, akár az ő, akár bármely családtagja testi épségét sértő, vagy akár csak azt fenyegető cselekmény kilátásba helyezéséről a vádlott soha nem beszélt.

[26] terhelt1 az állítása szerint látta, hogy hogyan bánt tanúl másokkal, amikor nem úgy tették a dolgukat, ahogy ő szerette volna, hallott arról, hogy volt, akit bántalmazott, ilyennek egyszer szemtanúja is volt, ebből azonban alappal nem következtethetett arra, hogy a fenti „fenyegetés” is erre utalna.

[27] Az ítélet indokolása részletekbe menően tartalmazza a tárgyaláson kihallgatott tanúk vallomásaiból az I. r. terhelt1 és tanúl személyes kapcsolatáról, nevezettek személyiségjegyeiről, illetőleg a vádbeli cselekménnyel összefüggésbe hozható tevékenységeikről szóló beszámolókat, valamint ugyancsak részletesen összefoglalja az előbbi kérdéskörök tekintetében a tárgyaláson felolvasott tanúkihallgatási jegyzőkönyvek tartalmát.

[28] A tanúvallomásokban rengeteg az egymással ellentétes információ, egyes tanúk, kiemelten tanú5 egyáltalán nem támasztották alá a vádlott fenyegetés hatása alatti tevékenységére vonatkozó védekezését és a többi vallomás is inkább csak valószínűsítette azt, hogy ilyen akár elő is fordulhatott.

[29] Abban ugyan egybehangzók a tanúk nyilatkozatai, hogy az autoriter személyiségvonalásokkal bíró tanúl igyekezett rákényszeríteni az akaratát az érdekkörébe tartozó cégek működtetésében közreműködő ismerőseire, akár azokra is, akikkel baráti kapcsolatban állt. Nincsen ugyanakkor egyértelmű bizonyíték arra vonatkozóan, hogy tanúl fenyegetéssel vette volna rá I. r. terhelt1et arra, hogy részt vegyen a cég1. ügyvezetésében és elvégezze a cég működése kapcsán neki megszabott teendőket, illetve, hogy elkövesse a vád tárgyává tett bűncselekményeket. Az I. r. vádlottnak a bíróság által megállapított alárendelt szerepköre, gyengébb személyisége, megfelelni vágyása nem jelenti egyszersmind azt, hogy a vád tárgyává tett cselekményt tettesként ne valósíthatta volna meg. Az a körülmény, hogy a költségvetést károsító cselekmény elkövetése nem egyedül a saját elhatározása volt, hanem arra esetleg rávették, felbujtották, a büntetőjogi felelősség alól semmiképpen nem mentesíti.

[30] Mindezekre figyelemmel helytelenül következtetett a törvényszék arra, hogy I. r. terhelt1 nem volt képes a saját akaratának megfelelő magatartásra, illetve az akaratától eltérően, ismerőse utasítására, fenyegetettség hatása alatt valószínűsítette meg a vádiratban terhére rótt cselekményeket. Az alárendelt, irányított szerepköre nem azonosítható a fenyegetettségével, a tanúl általi esetleges irányítottságából semmiképp nem következik, hogy a csaknem egy éven át tartó vádbeli időszakban mindvégig, minden egyes megnyilvánulása során az akarati képességét befolyásoló fenyegetés hatása alatt állt volna.

[31] Ezzel szemben az iratok tartalmával egyezően, és helyes ténybeli következtetés útján, azaz a részbeni megalapozatlanság fentebb írtak szerint történő kiküszöbölése eredményeként megállapítható eltérő tényállás alapján tanúl védekezésben hivatkozott I. r. terhelt1cel szembeni megnyilvánulásait nem lehet sem az elkövetéskor, sem a jelenleg hatályos Btk. fenyegetés fogalma körébe vonni, büntethetőséget kizáró ok az esetében tehát

nem állapítható meg, így a bűnösségének vád szerinti megállapítása és vele szemben büntetés kiszabása indokolt az ügyészi fellebbezés indokolásában kifejtetteknek megfelelően.

[32] Az alkalmazandó Btk. megállapítása során kérte figyelembe venni, hogy a cselekmény helyesen 2012. július 27. napján vált befejezetté.

[33] A törvényszék okszerűen következtetett a III. r. vádlott bűnösségére, és a bűncselekményeinek minősítése az anyagi jogi szabályoknak is megfelel. A büntetés kiszabási körülményeket maradéktalanul feltárta, azokat azonban nem a súlyuknak megfelelően értékelte, eltúlzott jelentőséget tulajdonított az enyhítő körülményeknek és így a III. r. vádlott terhére rótt cselekmény tárgyi súlyához nem igazodó, nem tetterányos és a büntetési célokat sem megfelelően szolgáló büntetést szabott ki e vádlottal szemben.

[34] A rövidebb tartamú szabadságvesztés büntetés alkalmatlan a speciális, még inkább a generális prevenciók célok elérésére, azok kizárólag hosszabb tartamú, a speciális törvényi minimumot meghaladó mértékű szabadságvesztés kiszabása esetén juttathatók megfelelően érvényre, melyhez a közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartamát is igazítani szükséges.

[35] A foglalkozástól eltiltás tartamát megfelelőnek találta és egyetértett azzal is, hogy nem alkalmazott a III. r. vádlottal szemben pénzbüntetést, mert a jövedelmi, vagyoni viszonyai nem ismertek.

[36] Az elsőfokú ítélet járulékos rendelkezéseit törvényesnek tartotta.

[37] Mindezek alapján indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Fővárosi Törvényszék 92.B.374/2021/136. számú ítéletét a Be. 606. § (2) bekezdése alapján a tényállás részbeni megalapozatlanságának a fentiek szerinti kiküszöbölését követően változtassa meg akként, hogy mondja ki terhelt I. r. vádlott bűnösségét a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és az (5) bekezdés a) pontja szerint minősülő, különösen jelentős vagyoni hátrányt okozó költségvetési csalás büntetében és a Btk. 345. §-ába ütköző, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségében, amely cselekményeit közvetett tettesként, mint visszaeső valósította meg.

[38] terhelt I. r. vádlottat – halmazati büntetésül – a Btk. 36. §-a alapján ítélje határozott ideig tartó szabadságvesztésre és a Btk. 37. § (2) bekezdés a) pontja alapján e büntetés végrehajtási fokozatát börtönben állapítsa meg, a Btk. 38. § (1) bekezdése és a (2) bekezdés a) pontja alapján állapítsa meg, hogy az I. r. vádlott a szabadságvesztésből legkorábban a büntetés háromnegyed részének letöltését követően bocsátható feltételes szabadságra; a Btk. 50. § (2) bekezdése ítélje pénzbüntetésre; míg a Btk. 52. § (1) bekezdés b) pontja és 53. § (2) bekezdése alapján határozott időre tiltsa el a Btk. 54. § a) pontja szerinti a gazdálkodó szervezet általános vezetését ellátó szerv tagja, vagy egyszemélyi vezetője, illetve vezető tisztségviselője foglalkozástól; a Btk. 61. § (1) bekezdése alapján mellékbüntetésül tiltsa el a közügyek gyakorlásától is és kötelezze az elsőfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség őt érintő részének a megfizetésére.

[39] Indítványozta továbbá, hogy az elsőfokú ítéletet terhelte³ III. r. vádlott vonatkozásában a Be. 606. § (1) bekezdése alapján változtassa meg akként, hogy a vele szemben kiszabott börtönben végrehajtandó szabadságvesztés büntetés és a közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartamát emelje fel, míg egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét a bevezető rész és az előéleti adatok körében történő pontosítások elvégzését követően a Be. 605. § (1) bekezdése alapján hagyja helyben.

[40] Az I. r. vádlott védője a jogorvoslati kérelme írásbeli indokolásában a bejelentett fellebbezést fenntartotta. Hivatkozott rá, hogy az elsőfokú bíróság védencét a Be. 566. § (1) bekezdés d) pontjára figyelemmel mentette fel az ellene emelt vádak alól. Meglátása szerint az elsőfokú bíróság helyesen ítélte meg, hogy az I. r. vádlott vonatkozásában büntethetőséget kizáró ok áll fenn, azonban terhelte¹ I. r. vádlott vonatkozásában a bűncselekmény(ek) megállapíthatóságához szükséges feltételek is hiányoznak.

[41] A vád szerint terhelte¹ I. r. vádlott azzal követte el a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és az (5) bekezdés a) pontja szerint minősülő költségvetési csalás büntettét és a Btk. 345. §-ába ütköző folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségét, hogy az ügyvezetése alatt állt cég¹. 2011. III. és IV. negyedéves, továbbá 2012. I. és II. negyedéves általános forgalmi adóbevallásait tanú¹⁶ az I. r. vádlott utasítása alapján benyújtotta az illetékes adóhatósághoz, ezek az adóbevallások azonban hamis tartalmúak voltak, amelyről a nevezett könyvelő nem tudott.

[42] A vádhatóság ezen tényállítást úgy szerepeltette a vádiratban, hogy tanú¹⁶ könyvelő a nyomozás során nem került kihallgatásra. A tanú kihallgatására az elsőfokú bíróság eljárásban sem kerülhetett sor, ugyanis a tanú időközben elhalálozott.

[43] A bírósági eljárásban tehát egy olyan vádirati tényállítással szemben kellett védekezniük, ami egyáltalán nem volt bizonyítékokkal alátámasztva. Lehetséges ugyan, hogy a cég¹. időszaki bevallásait valóban tanú¹⁶ nyújtotta be az adóhatósághoz, de még ez sem bizonyított. Védenca ugyan ismerte a nevezett könyvelő hölgyet, találkozott is vele néhányszor, sőt, tanú¹ kíséretében iratokat is adott át részére, de soha nem beszélt vele érdemben a cég könyvelésével, adóbevallásaival kapcsolatban, utasítást pedig végképp nem adott részére.

[44] A vádhatóság az I. r. vádlott közvetett tettesi magatartását arra a körülményre alapozta, hogy védenca az adóbevallásokat ténylegesen benyújtó személynek adott utasítást olyan cselekmény elvégzésére, amellyel az tudtán kívül bűncselekményt valósított meg, ami miatt a közvetlen tettes nem volt büntethető.

[45] Hangsúlyozta, hogy a fenti magatartással való elkövetés nagyon jellemző az állami költségvetést károsító ügyekben, azonban a jelen esetben egyáltalán nem bizonyítható. Figyelemmel arra, hogy a cég könyvelését végző személy kihallgatására nem került sor, a vádiratban szereplő elkövetési magatartás csupán egy fikció maradt. Az ügyészség nyilvánvalóan alappal feltételezte, hogy a cég¹. időszaki általános forgalmi adóbevallásait tanú¹⁶ nyújtotta be az adóhatósághoz (a könyvelő neve szerepelt az elektronikus iratokon, a bevallások a könyvelő által használt e-mail fiókból kerültek beküldésre), de ezek az adatok a büntetőeljárás szempontjából nem bírnak kellő bizonyító erővel, nem beszélve arról, hogy a

könyvelő kihallgatása nélkül hogyan lehetséges a könyvelést végző személy tudattartalmára (tévedés) következtetni, vagy miként lehetséges az utasítást adó személyt beazonosítani, de még inkább az utasítás tartalmára igazolást nyerni. Az elsőfokú bíróság az ítéleti tényállásban annyiban árnyalta a vádirati tényállást, hogy azt állapította meg, miszerint a könyvelő a valótlan tartalmú bevallásokat „részben I. r. vádlott, részben I. r. vádlott ismerőse rendelkezése szerint, a tőlük kapott megbízás és bizonylatok alapján nyújtotta be az e-mail címl e-mail címről”.

[46] Ezzel az elsőbírói megállapítással csak az a probléma, hogy nem bizonyított. Az elsőfokú bíróság előtt lefolytatott bizonyítási eljárásban, ebben a körben a nyomozás adataihoz képest semmilyen további bizonyítékot nem sikerült beszerezni, de ez egyébként tanú16 elhalálózására figyelemmel nem is volt lehetséges.

[47] Megjegyezte, hogy nem csak az nem bizonyított, hogy a cég1. adóbevallásait a vádbeli időszakban ki nyújtotta be, az azonban végképp nem, hogy az adóbevallásokat ténylegesen benyújtó személlyel ki tartotta a kapcsolatot, kivel egyeztetette a bevallások tartalmát, ki adta át részére a bizonylatokat és ki adott részére utasításokat (ha egyáltalán bárki adott utasítást). Ezek hiányában a büntetőjogi felelősség megállapítása nem lehetséges.

[48] A bíróság által lefolytatott bizonyítási eljárás során nem csak arra derült fény, hogy terhelt1 I. r. vádlott a vádbeli időszakban folyamatosan kényszer, fenyegetés hatása alatt állt, hanem arra is, hogy a cég1. ügyvezetését csak névleg látta el, a cég irányítását nem ő végezte. Ennek tükrében elég valószínűtlen, hogy az I. r. vádlott szerzi be a fiktív számlákat (ez egyébként a vádlott társak vallomásai alapján megerősítést nyert), vagy ő határozza meg a cég adóbevallásainak irányát, ő ad arra utasítást, hogy a könyvelést végző személy mely bizonylatokat helyezzen levonásba.

[49] A bizonyítás arra világított rá, hogy feltehetően tanú1 volt az a személy, akinek érdekében állt a cég1. működése, ő egyeztetett a számlakibocsátó cégek vezető tisztségviselőivel, azonban arra szintén nincs bizonyíték, hogy tanú1 lett volna az a személy, aki a cég általános forgalmi adóbevallásainak elkészítése, benyújtása során közreműködött, a könyvelést végző személy részére utasításokat adott.

[50] A felületes, nem kellő körültekintéssel végzett nyomozás tehát az eredményezte, hogy a költségvetést károsító bűncselekmény tettese nem állapítható meg, kizárólag a számlakibocsátó cégek ügyvezetői - mint részesek - büntetőjogi felelősségre vonására van lehetőség.

[51] Egyetértett az elsőfokú bíróság azon érvelésével, miszerint terhelt1 I. r. vádlott esetében büntethetőséget kizáró ok áll fenn, azonban határozott jogi álláspontja az volt, hogy ennek csak abban az esetben van jelentősége, ha az I. r. vádlott magatartása tényállásszerű, vele szemben – a büntethetőséget kizáró ok hiányában – büntetőjogi felelősséget lehetne megállapítani. A fentiekben részletesen kifejtettek alapján még azt sem lehet megállapítani, hogy a költségvetési csalás büntettét és az annak eszközcselekményeként funkcionáló közbizalom elleni bűncselekményt terhelt1 I. r. vádlott követte el.

[52] A fentiekre tekintettel indítványozta, hogy az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét annak indokolása tekintetében változtassa meg és terhelte I. r. vádlottat elsődlegesen a Be. 566. § (1) bekezdés b) pontja alapján bűncselekmény hiányában, másodlagosan a Be. 566. § (1) bekezdés c) pontja alapján bizonyítottság hiányában szíveskedjék felmenteni az ellene emelt vádak alól. Amennyiben ezen érvelését nem tartaná megalapozottnak, úgy indítványozta az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását.

[53] A III. r. vádlott védője a fellebbezése írásbeli indokolásában az enyhítés érdekében bejelentett jogorvoslati kérelmét fenntartotta. A kiszabott büntetést eltúlzottnak tartotta, az álláspontja szerint nem áll összhangban a cselekmény társadalomra veszélyességével, az elsőfokú ítélet helybenhagyása, vagy egy esetleges szigorítás túlzott lenne a védenye személyi körülményeire, valamint az eset körülményeire figyelemmel.

[54] A másodfokú bíróság a Be. 599. § (1) bekezdése alapján az ügyet nyilvános ülésen bírálta felül.

[55] A nyilvános ülésen mind a fellebbviteli főügyészség képviselője, mind a védők az írásban előterjesztett indokolással egyezően adták elő a fellebbezésük lényegét. Az ügyészség képviselője és a III. r. vádlott védője is kérte, hogy a III. r. vádlott által feltárt személyi körülményeket rögzítse és értékelje a másodfokú bíróság.

[56] terhelte I. r. vádlott a nyilvános ülésen nyilatkozott a személyi körülményeire, ebben az elsőfokú ítéletben rögzítettekhez annyi változásról számolt be, hogy élettársi kapcsolatban él. A háztartásában hat személy lakik, az élettársa, az élettársa édesanyja, ő, a fia, a lánya és az unokája. Az élettársa az édesanyját gondozza, ápolási segélyt kap. A lánya 32, a fia 24, az unokája pedig 4 éves. A gyerekei dolgoznak. Már nem kell sem kiskorú, sem nagykorú gyerek után tartásdíjat fizetnie. Az élettársa édesanyjának szokott segíteni, viszi orvoshoz, segít bevásárolni. Az ingatlan, amelyben laknak, fele részben az élettársa tulajdona, fele részben a lányáé. Vagyona nincs. Szívbetegsége, infarktusa volt, de nem ment el felülvizsgálatra, most kapott újabb beutalókat. E betegségére 4-5 féle gyógyszert szed, ezen kívül reflux betegsége is van, mely szintén gyógyszeres kezelést igényel. Jelenleg nincs munkája. Háziállatokat tartanak otthon, abból és a kertből van bevételük, ez kb. 100-150 ezer forint havonta. A kert kb. 5 ezer négyzetméter. Tyúkól, veteményes és egy nagy tó van rajta. 100-150 db baromfijuk van. Más eljárás nincs ellene folyamatban.

[57] Az I. r. vádlott az ügy érdemében nem kívánt felszólalni, az utolsó szó jogán előadta, hogy annyit szeretne elmondani, hogy miután tanúl bekerült a börtönbe, utána volt egy levegővétel, amikor elment mindenhová és megtette ellene a feljelentést. Elmondta visszamenőleg, hogy miket tett és hogyan fenyegetett embereket, köztük őt is. Próbálta segíteni a hatóságok munkáját a még fel nem derített ügyekben is, hogy ne ússza meg egyiket se.

[58] terhelte III. r. vádlott a nyilvános ülésen részletesen nyilatkozott a személyi körülményeire, mely szerint legmagasabb iskolai végzettsége gimnáziumi érettségi. Szakács, valamint szobafestő és mázoló szakképesítést is szerzett. A büntetés-végrehajtási intézetbe kerülése előtt a név étteremben dolgozott szakácsként Budapesten, a XIV. kerületben. Nőtlen, élettársa személyl 1992 februárja óta. A címl2 úti ingatlanban laktak, amit tanultól és

tanú18tól kaptak, de a lakás leégett. Jelen pillanatban a cím13 szám 9. em. 38. ajtó alatti cím lenne a tényleges lakcíme, ha szabadulna. Három gyermeke van és egy unokája. A gyermekei 14, 13, 12 évesek, az unokája pedig 8 hónapos, őt a 14 éves lánya szülte. Arról számolt be, hogy rendelkezik kriptovalutával, 11 bitcoinja van. Vagyona, betegsége nincs. A bank2 felé terheli egy 96 ezer forintos tartozás, melynek a törlesztendő összege most kb. 73 ezer forint. Nincs érvényes személyi igazolványa. Jelenleg embercsempészés büntette miatt folyik ellene büntetőeljárás, a Németországban kapott pénzbüntetéseit kifizette.

[59] Az ügy érdemében és az utolsó szó jogán úgy nyilatkozott, hogy elkövette a cselekményt, de kényszerhelyzetben volt, ki volt szolgáltatva tanú1nak és tanú18nak, akik lakást biztosítottak az ő és a családja számára, cserébe kiállította azokat a számlákat, amikre igényt tartottak, ezért vállalja a felelősséget. Kérte, hogy lehetőség szerint felfüggesztett szabadságvesztés büntetést szabjon ki vele szemben a bíróság.

[60] A fellebbezések az alábbi eredményre vezettek.

[61] A bejelentett jogorvoslati kérelmek irányultsága alapján az ítéltábla a Be. 590. § (1) és (2) és (10) bekezdés alapján mindkét fellebbezéssel érintett vádlott vonatkozásában az elsőfokú ítéletet az azt megelőző eljárással bírálta felül, mely kiterjedt az ítélet megalapozottságára, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezésekre, az indokolás helyességére és az eljárási szabályok megtartásának ellenőrzésére. A Be. 590. § (7) bekezdés alapján az ítéltábla hivatalból felülbírálta a Be. 671. §-a szerinti egyszerűsített felülvizsgálatra tartozó rendelkezéseket is.

[62] Az ítéltábla a felülbírálat során nem észlelt olyan - a Be. 607. § (1) bekezdése, illetve a Be. 608. § (1) bekezdése szerinti - eljárási szabálysértést, amely feltétlen hatályon kívül helyezési okot képez, és az elsőfokú ítélet érdemi felülbírálatát kizárja.

[63] Az elsőfokú bíróság a Be. 164. § (1)-(3) bekezdésében írtakra is figyelemmel az ügyfelderítési kötelezettségének teljes mértékben eleget tett, a vád tárgyává tett bűncselekmények elbírálása szempontjából releváns bizonyítékokat feltárta, azokat egyenként és összességükben is értékelte, mérlegelése eredményéről számot adott. A bizonyítékok vizsgálatát az eljárási szabályok megtartása szempontjából és tartalmi szempontból is elvégezte, azonban az nem volt kifogástalan.

[64] A Be. 167. § (5) bekezdése szerint nem értékelhető bizonyítékként az olyan bizonyítási eszközökből származó tény, amelyet a bíróság, az ügyészség, a nyomozó hatóság bűncselekmény útján, más tiltott módon vagy a résztvevők büntetőeljárási jogainak lényeges sérelmével szerzett meg.

[65] A törvényszék tanú2 tanú részére a bírósági eljárásban írásbeli vallomástételt engedélyezett, e vallomását az indokolásából kitűnően a tényállás megállapításakor annak alapjául szolgáló bizonyítékként elfogadta, nem vizsgálta ugyanakkor azt, hogy e vallomás törvényesen beszerzett bizonyítéknak tekinthető-e.

[66] A Be. 181. (1) bekezdése értelmében a bíróság, az ügyészség, illetve a nyomozó hatóság engedélyezheti, hogy a tanú a szóbeli kihallgatását követően vagy helyette írásban tegyen vallomást.

[67] A (2) bekezdés szerint az írásbeli vallomástétel engedélyezése esetén a tanú a vallomását

a) saját kezűleg leírja és aláírja,

b) minősített vagy minősített tanúsítványon alapuló fokozott biztonságú elektronikus aláírásával látja el,

c) elektronikus kapcsolattartás útján teszi meg, vagy

d) bíróval, közjegyzővel vagy a törvényben meghatározott más személlyel hitelesített.

A (3) bekezdés alapján, ha a tanú írásban tesz vallomást, az írásbeli vallomásból ki kell tűnnie, hogy a tanú a vallomást a vallomástétel akadályai és a tanúzási figyelmeztetés ismeretében tette meg.

[68] Az írásbeli vallomástétel engedélyezése esetén a tanú tehát a vallomását kizárólag a Be. által meghatározott négyfajta alaki követelmény valamelyike szerint terjesztheti elő: saját kezűleg leírja és aláírja; minősített, vagy legalább minősített tanúsítványon alapuló fokozott biztonságú elektronikus aláírással látja el; elektronikus kapcsolattartás útján teszi meg; bíróval, közjegyzővel vagy a törvényben meghatározott más személlyel hitelesített.

[69] Az elektronikus kapcsolattartás és aláírás részletszabályait az E-ügyintézési törvény tartalmazza. A Be. 148.§ (2) bekezdése szerint a büntetőeljárásban az elektronikus kapcsolattartás során kizárólag az E-ügyintézési törvény 17.§ (1) bekezdésének megfelelő – a nyilatkozattevő elektronikus azonosítását az E.ügyintézési tv. 18.§ (2) bekezdése szerinti azonosítási szolgáltatás vagy azonosító eszköz révén lehetővé tevő, a kézbesített elektronikus dokumentum és a nyilatkozattevő által jóváhagyott dokumentummal egyezőségét biztosító – módon kerülhet sor.

[70] Az alaki követelmények megsértésével előterjesztett nyilatkozatok írásbeli vallomásnak nem tekinthetők.

[71] Ha a tanú írásban tesz vallomást, az írásbeli vallomásból ki kell tűnnie, hogy a tanú a vallomást a vallomástétel akadályainak és a tanúzási figyelmeztetésnek ismeretében tette meg. Ezen tartalmi feltételnek teljesülnie kell ahhoz, hogy az írásos nyilatkozat tanúvallomásként legyen értékelhető.

[72] A rendelkezésre álló iratok alapján megállapítható, hogy tanú2 tanú részére külföldön tartózkodása miatt az elsőfokú bíróság a 2022. szeptember 30. napján kelt 103. számú végzésében engedélyezett írásbeli vallomástételt azzal, hogy a védői kérdések alapján tett vallomását saját kezűleg írja le, aláírásával hitelesítse és elektronikus levelezési címéről vagy postai úton küldje meg a bíróság részére.

[73] Egyúttal igazolja személyazonosságát, személyi igazolványának vagy vezetői engedélyének fényképét is küldje meg a végzésben foglalt kérdésekre adott válaszokkal együtt, akárcsak a vallomástétel akadályaira és tanúzási figyelmeztetésekre adott nyilatkozatát.

[74] tanú2 tanú ezt követően az általa a kérdésekre adott válaszokat gépelt formában, egyszerű email üzenetben juttatta el 2022. november 11. napján a törvényszék részére (bíróági iratok 113. szám alatt), melyet aláírt, ezt követően pedig 2022. november 16. napján (bíróági irat 114. szám alatt) megküldte a személyazonosító iratának másolatát, nyilatkozott, hogy a vádlottakkal perben, haragban, rokonságban nem áll, a Be. 181. § (3) bekezdése alapján feltett kérdésre, hogy a tanúzási figyelmeztetést megértette-e, pedig azt a választ húzta alá, hogy azt nem értette meg.

[75] Az elsőfokú bíróság a tanú fenti vallomását a kiegészítéssel együtt elfogadta a tanú írásbeli vallomásaként, és azt a 2022. november 17. napján tartott tárgyaláson (116. számú jegyzőkönyv) ismertette is, az ítélet indokolásában a [128]-[134] bekezdések alatt részletesen feltüntette annak tartalmát, csakúgy mint a tanú által a nyomozati szakban tett vallomást, melynek ismertetésére azonban a bírósági eljárásban nem került sor, azt nem tette a törvényszék a bizonyítás részévé, a tanú az írásbeli vallomásában sem tett olyan utalást, hogy azt fenntartaná, abban csak a neki feltett védői kérdésekre adott válaszokat.

[76] Mindezek alapján az rögzíthető, hogy a tanú írásbeli vallomása nem felelt meg a Be. fentebb hivatkozott szabályai szerinti alaki követelményeknek, a tanú ugyanis azt nem saját kezűleg írta le és írta alá, bíróval, közjegyzővel, vagy a törvényben meghatározott más személlyel azt nem hitelesítette, minősített elektronikus aláírással nem látta el, a Be. XXVII. Fejezet szerinti elektronikus kapcsolattartással pedig nem rendelkezett.

[77] Ugyanakkor az is rögzíthető, hogy a tárgyaláson történt ismertetés időpontjában az írásbeli vallomás a tartalmi követelményeknek sem felelt meg, hiszen úgy nyilatkozott, hogy a tanúzási figyelmeztetést nem értette meg. Később ugyan e nyilatkozat korrigálásra került 2023. január 24. napján (bíróági irat 128. száma alatt), azonban ezt már nem ismertette a törvényszék.

[78] Mindezek alapján a másodfokú bíróság álláspontja szerint tanú2 tanú bírósági szakban tett írásbeli vallomását törvényes bizonyítékként nem lehetett volna elfogadni és értékelni sem, csakúgy mint a nyomozati szakban tett vallomását, mert azt az elsőfokú bíróság nem tette a bizonyítás anyagává, ezért a másodfokú bíróság e bizonyítékokat mellőzte a tényállást megalapozó bizonyítékok köréből, mindez ugyanakkor nem érintette a tényállás megalapozottságát, mert az e bizonyítékok nélkül is, a fennmaradó további, értékelés alá vont bizonyítékok alapján megállapíthat és rögzíthető volt.

[79] Az I. és II. r. vádlottak személyi körülményeire és előéletére vonatkozóan megállapított tényeket a másodfokú bíróság a következők szerint pontosítja a nyilvános ülésen tett nyilatkozatok tartalma alapján:

[80] terhelt1 I. r. vádlott élettársi kapcsolatban él. Jelenleg munkahellyel nem rendelkezik. A háztartásában öt családtagjával él együtt, akik közül a vele élő két nagykorú gyermeke dolgozik, az élettársa pedig az édesanyját gondozza, amiért ápolási segélyben részesül. Az élettársa édesanyját ő is rendszeresen segíti, így orvoshoz és bevásárolni viszi. Vagyona nincs. Az ingatlan, amelyben laknak, fele részben az élettársa tulajdona, fele részben a lányáé. Szívbetegsége, infarktusa volt, de nem ment el felülvizsgálatra, most kapott kivizsgálásra újabb beutalókat. E betegségére 4-5 féle gyógyszert szed, ezen kívül reflux betegsége is van, mely szintén gyógyszereszedést igényel. Háziállatokat tartanak otthon, abból és a kertjük terményeiből van bevételük, ez kb. 100-150 ezer forint havonta. Más büntetőeljárás nincs ellene folyamatban.

[81] Az I. r. vádlott előéleti adatai az alábbi pontosítást igényelték:

[82] Az I. r. vádlott visszaesést megalapozó ítéleteként feltünteti, hogy őt a Pesti Központi Kerületi Bíróság az 1.B.80015/2005/37. számú, 2006. június 7. napján jogerőre emelkedett ítéletével csalás büntette és más bűncselekmény miatt 10 hónap börtönbüntetésre ítélte, mely büntetéséből 2008. július 13. napján bocsátották feltételes szabadságra, azt 2008. október 22. napján töltötte ki.

[83] A [11] bekezdésben feltüntetett elsőfokú ítéletet helyesen az Egri Járásbíróság hozta, annak száma 15.B.191/2012/35., a költségvetési csalás elkövetési ideje 2005. május 3.-2005. november 30. napja, a közbizalom elleni bűncselekménye megnevezése helyesen hamis magánokirat felhasználásának vétsége, az elkövetési idő megegyezik a költségvetési csalás elkövetési idejével. A vele szemben kiszabott pénzbüntetés összege 180.000 forint volt, a foglalkozástól eltiltás tartama pedig 2 év.

[84] A [12] bekezdésben a Tatabányai Járásbíróság ítéletének száma helyesen 5.B.383/2014/25., e határozattal az I. r. vádlottat 11 hónap fogházbüntetésre ítélték, melynek végrehajtását 1 év 6 hónap próbaidőre függesztették fel.

[85] Ezen túlmenően az I. r. vádlottal szemben a Gödöllői Járásbíróság a 2023. október 5. napján kelt és 2024. február 15. napján jogerőre emelkedett 4.Bpk.629/2023/4. számú büntetővégzésével a 2023. július 9. napján elkövetett lopás vétsége miatt 600.000 forint pénzbüntetést szabott ki.

[86] terhelt3 III. r. vádlott legmagasabb iskolai végzettsége gimnáziumi érettségi. Szakács, valamint szobafestő és mázoló szakképesítést is szerzett. A büntetés-végrehajtási intézetbe kerülése előtt a név étteremben dolgozott szakácsként Budapesten, a XIV. kerületben. Nőtlen, élettársa személy1 1992 februárja óta. A korábbi lakcímükön, a Budapest, cím12 úton lévő ingatlan, amit tanú1tól és tanú18tól kaptak, leégett. Három gyermeke és egy unokája van. A gyermekei 14, 13, 12 évesek, az unokája pedig 8 hónapos, őt a 14 éves lánya

szülte. Arról számolt be, hogy rendelkezik kriptovalutával, elmondása szerint 11 bitcoinja van. Más vagyona, betegsége nincs. A bank2 felé terheli egy 96 ezer forintos tartozás, melynek a törlesztendő összege most kb. 73 ezer forint.

[87] terhelt3 III. r. vádlott előéleti adatai az alábbiakban szerint igényeltek kiegészítést.

[88] A III. r. vádlott legkorábbi, a [20] bekezdésben feltüntetett ítéletét a Fővárosi Bíróság a 12.B.140/1998/4. számú, 1998. szeptember 1. napján jogerős (másodfokú határozat száma: Legfelsőbb Bíróság BF.IV.1767/1998/2.) ítéletével összbüntetésbe foglalta a Pesti Központi Kerületi Bíróság 4.B.2043/1996/4. számú ítéletével. Az összbüntetési ítélet szerint a vádlott többszörös visszaeső, az összbüntetés tartama 9 év 10 hónap fegyházbüntetés. A szabadságvesztés utolsó napja 2003. február 7. napja.

[89] A Pesti Központi Kerületi Bíróság [21] bekezdésben megjelölt ítéletében kiszabott szabadságvesztés büntetést a Dabasi Városi Bíróság a 15.B.310/2009/26. számú, a [22] bekezdésben is megjelölt ítéletével helyesen elrendelte, a cselekmény elkövetési ideje 2005. november 24. napja. A Dabasi Városi Bíróság ([22] bekezdés) ítéletével kiszabott 1 év börtönbüntetést a III. r. vádlott 2013. április 21. napján kezdte el tölteni, a szabadságvesztést 2014. április 20. napján töltötte ki. A cselekmény elkövetési ideje 2009. március 15. napja.

[90] A Dabasi Járásbíróság [23] bekezdésében szereplő ítéletének száma:1.B.416/2012/12. Az ítélettel elbírált csalás büntetettét a III. r. vádlott helyesen társtettesként követte el és ezen ítélettel bűnsegédként elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége miatt is megállapították a felelősségét.

[91] A Ceglédi Járásbíróság 2016. március 10. napján kihirdetett 14.B.275/2013/47. számú ítéletét másodfokon felülbíráló Budapest Környéki Törvényszék által 2016. november 16. napján meghozott határozat száma helyesen: 3.Bf.586/2016/16.szám, a cselekmény elkövetési ideje 2012. április 17. napja.

[92] Ezen túlmenően a III. r. vádlottal szemben a Rijekai Városi Bíróság 3K-457/2019-75. szám alatt meghozott, 2022. november 7. napján jogerőre emelkedett ítéletét a Fővárosi Törvényszék a 2022. szeptember 12. napján kelt 132.Beü.20480/2022/8. számú határozatával, mely a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 5.Bpkf.10871/2022/3. számú végzésével emelkedett jogerőre, elismerte, melyben embercsempészés büntette és ittas járművezetés vétsége miatt 3 év 6 hónap börtönben végrehajtandó szabadságvesztés került vele szemben kiszabásra. E szabadságvesztést a III. r. vádlott 2021. december 22. napján kitöltötte.

[93] A Szekszárdi Járásbíróság a 2023. június 19. napján kelt 12.B.163/2023/3. számú ítéletével, mely a Szekszárdi Törvényszék mint másodfokú bíróság 5.Bf.142/2023/11. számú határozatával 2023. október 26. napján emelkedett jogerőre, a 2021. szeptember 28. napján társtettesként elkövetett embercsempészés büntette miatt mint különös visszaesőt 7 év fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre, 10 év közügyektől eltiltásra és 5 év járművezetéstől eltiltásra ítélte. A III. r. vádlott jelenleg e büntetését tölti.

[94] Ellene embercsempészség büntette miatt van eljárás folyamatban bírósági szakban a Szegedi Járási Ügyészség 1.B.7029/2014/190-I. számú vádirata alapján.

[95] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az ítéltábla részben megalapozatlannak találta a Be. 592. § (2) bekezdés a), c) és d) pontja szerinti okból, mert az részben hiányos volt, a megállapított tényállás kis részben ellentétes a bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő iratok tartalmával, másrészt a törvényszék tényből tényre helytelenül következtetett az I. r. vádlott fenyegetettségi helyzetével kapcsolatban arra, hogy amiatt a tényállásban rögzített cselekményei során az akaratának megfelelő magatartás tanúsítására képtelen volt.

[96] Ez a részbeni megalapozatlanság ugyanakkor a Be. 593. § (1) bekezdés c) pontja alapján bizonyítás felvétele nélkül, az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítás alapján, az ügyiratok tartalma, illetve helyes ténybeli következtetés útján kiküszöbölhető volt, melynek eredményeként a másodfokú bíróság a megállapított tényállást helyesbítve, az I. r. vádlott vonatkozásában eltérő tényállást állapított meg az alábbiak szerint:

[97] A másodfokú bíróság a tényállásban a [41] bekezdést követően rögzíti a vád tárgyává tett cselekmények jogszabályi háttérét:

[98] A 2008. január 1. napjától hatályos általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény- a továbbiakban Áfa törvény - 2. §-a szerint adót kell fizetni az adóalany által - ilyen minőségében - belföldön és ellenérték fejében teljesített termékértékesítése, szolgáltatásnyújtása, terméknek az Európai Közösségen (a továbbiakban: Közösség) belüli egyes, belföldön és ellenérték fejében teljesített beszerzése és termék importja után.

[99] Az Áfa törvény 9. § (1) bekezdése szerint termék értékesítése a birtokba vehető dolog átengedése, amely az átvevőt tulajdonosként való rendelkezésre jogosítja, vagy bármely más, a birtokba vehető dolog szerzése szempontjából ilyen joghatást eredményező ügylet.

[100] Az Áfa törvény 19. §-a szerint a 2. § b) pontja a következő eseteket foglalja magában:

[101] a) terméknek adóalany vagy nem adóalany jogi személy általi beszerzése, feltéve, hogy az értékesítő olyan adóalanyként jár el, aki (amely) a Közösség azon tagállamában, ahol adóalanyként nyilvántartásba vették, nem részesül e tagállam azon joga szerinti adómentességben, amely tartalmában a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló 2006/112/EK tanácsi irányelv (a továbbiakban: Héa-irányelv) 282-292. cikkeinek felel meg, és akinek (amelynek) ez a termékértékesítése nem tartozik a 29. és 32. § alkalmazása alá;

[102] b) új közlekedési eszköz beszerzése;

[103] c) jövedéki terméknek adóalany vagy nem adóalany jogi személy általi beszerzése, feltéve, hogy a beszerzés után jövedékiadó-fizetési kötelezettség keletkezik [a)-c) pontok a továbbiakban együtt: termék Közösségen belüli beszerzése].

[104] Az Áfa törvény 21. § (1) bekezdése szerint termék Közösségen belüli beszerzése a termék felett a tulajdonosként való rendelkezés olyan megszerzése, függetlenül attól, hogy a küldeményként feladást vagy a fuvarozást akár az értékesítő, akár a beszerző vagy - bármelyikük javára - más végzi, amelyben a termék a küldeménykénti megérkezésekor vagy a fuvarozás befejezésekor a Közösség más tagállamában van, mint ahol az a küldeménykénti feladásakor vagy a fuvarozás megkezdésekor volt.

[105] Az Áfa törvény 50. §-a szerint termék Közösségen belüli beszerzése esetében a teljesítés helye az a hely, ahol a termék - a beszerző nevére szóló rendeltetéssel - a küldeménykénti megérkezésekor vagy a fuvarozás befejezésekor van.

[106] Az Áfa törvény 55. § (1) bekezdése szerint az adófizetési kötelezettséget annak a ténynek a bekövetkezése keletkezteti, amellyel az adóztatandó ügylet tényállásszerűen megvalósul (teljesítés).

[107] A (2) bekezdés szerint az (1) bekezdéshez fűződő joghatás beáll abban az esetben is, ha teljesítés hiánya ellenére számlakibocsátás történik. A joghatás a számlán a termék értékesítőjeként, szolgáltatás nyújtójaként szereplő személyre, szervezetre áll be, kivéve, ha kétséget kizáróan bizonyítja, hogy

[108] a) a számlakibocsátás ellenére teljesítés nem történt, vagy

[109] b) teljesítés történt ugyan, de azt más teljesítette,

[110] és ezzel egyidejűleg a kibocsátott számla érvénytelenítéséről is haladéktalanul gondoskodik, illetőleg - nevében, de más által kiállított számla esetében - az a) vagy b) pontban meghatározottak fennállásáról haladéktalanul értesíti a számlán a termék beszerzőjeként, szolgáltatás igénybevevőjeként szereplő személyt, szervezetet.

[111] Az Áfa törvény 56. §-a szerint a fizetendő adót - ha e törvény másként nem rendelkezik - a teljesítéskor kell megállapítani.

[112] Az Áfa törvény 65. §-a szerint a termék értékesítése, szolgáltatás nyújtása esetében az adó alapja - ha e törvény másként nem rendelkezik - a pénzben kifejezett ellenérték, amelyet a jogosult kap vagy kapnia kell akár a termék beszerzőjétől, szolgáltatás igénybevevőjétől, akár harmadik féltől, ideértve a támogatások bármely olyan formáját is, amely a termék értékesítésének, szolgáltatás nyújtásának árát (díját) közvetlenül befolyásolja.

[113] Az Áfa törvény 82. § (1) bekezdése szerint az adó mértéke 2009. július 1. napjától az adó alapjának 25 százaléka, 2012. január 1. napjától az adó alapjának 27 százaléka.

[114] Az Áfa törvény 119. § (1) bekezdése szerint az adólevonási jog akkor keletkezik - ha e törvény másként nem rendelkezik -, amikor az előzetesen felszámított adónak [120. §] megfelelő fizetendő adót meg kell állapítani, ideértve azt az esetet is, amikor a fizetendő adó megállapítása a 196/B. § (2) bekezdés a) pontjában foglaltak szerint történik.

[115] A (2) bekezdés szerint abban az esetben, ha az adó áthárítására jogalapot teremtő ügyletben a termék értékesítőjére, szolgáltatás nyújtójára a 61. § alkalmazandó, az adólevonási jog - ha e törvény másként nem rendelkezik - az adó áthárítására jogalapot teremtő ügylet teljesítésekor keletkezik.

[116] Az Áfa törvény 120. §-a szerint abban a mértékben, amilyen mértékben az adóalany - ilyen minőségében - a terméket, szolgáltatást adóköteles termékértékesítése, szolgáltatásnyújtása érdekében használja, egyéb módon hasznosítja, jogosult arra, hogy az általa fizetendő adóból levonja azt az adót, amelyet

[117] a) termék beszerzéséhez, szolgáltatás igénybevételéhez kapcsolódóan egy másik adóalany - ideértve az Éva. hatálya alá tartozó személyt, szervezetet is - rá áthárított;

[118] b) termék beszerzéséhez - ideértve a termék Közösségen belüli beszerzését is szolgáltatás igénybevételéhez - ideértve az előleget is, ha az adót a 140. § a) pontja szerint a szolgáltatás igénybevevője fizeti - kapcsolódóan fizetendő adóként megállapított;

[119] c) termék importjához kapcsolódóan

[120] ca) maga vagy közvetett vámjogi képviselője megfizetett, illetőleg

[121] cb) maga vagy közvetett vámjogi képviselője fizetendő adóként megállapított;

[122] d) előleg részeként megfizetett:

[123] e) a 11. § (2) bekezdésének a) és b) pontjában említett termékértékesítéséhez kapcsolódóan fizetendő adóként megállapított [a)-e) pontok a továbbiakban együtt: előzetesen felszámított adó].

[124] Az Áfa törvény 127. § (1) bekezdés a) pontja szerint az adólevonási jog gyakorlásának tárgyi feltétele, hogy az adóalany személyes rendelkezésére álljon a 120. § a) pontjában említett esetben a nevére szóló, az ügylet teljesítését tanúsító számla.

[125] Az Áfa törvény 138. §-a szerint a termék értékesítése, szolgáltatás nyújtása esetében az adót - ha e törvény másként nem rendelkezik - az az adóalany fizeti, aki (amely) az ügyletet saját nevében teljesíti.

[126] Az Áfa törvény 147. § (1) bekezdése szerint e törvény egyéb rendelkezéseitől függetlenül adófizetésre kötelezett az, aki (amely) számlán áthárított adót, illetőleg a 83. §-ban meghatározott százaléktételt tüntet fel.

[127] A (2) bekezdése szerint az adót a számlán a termék értékesítőjeként, szolgáltatás nyújtójaként szereplő személy, szervezet fizeti, kivéve, ha kétséget kizáróan bizonyítja, hogy a számlán más tüntette fel jogosulatlanul az (1) bekezdésben említett adatokat.

[128] Az Áfa tv. 153. § (1) bekezdése és a 184. § értelmében az adót az adófizetésre kötelezett - ha e törvény másként nem rendelkezik - maga állapítja meg (önadózás). Az adót önadózással megállapító adófizetésre kötelezett a megállapított adóról az Art. szerint bevallást tesz az állami adóhatóságnak.

[129] Az elkövetéskor hatályos adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban Art.) 1. számú melléklet B) pontjának 1. alpontja szerint az egyes adóbevallások határideje:

[130] a havi adóbevallást a tárgyhónapot követő hó 20. napjáig, az évközi bevallást a tárgyi negyedévet követő hó 20. napjáig kell az adóhatósághoz benyújtani.

[131] Az Art. 1. számú melléklet B) pontjának 3.a) alpontja szerint az általános forgalmi adóról az adófizetésre kötelezett adózónak

[132] aa) az e mellékletben foglalt kivételekkel negyedévenként kell adóbevallást benyújtania,

[133] ab) havonként kell adóbevallást benyújtania, ha a tárgyévet megelőző második év adómegállapítási időszak(ai)ban fizetendő adó együttes összegének és az ugyanezen vagy korábbi adómegállapítási időszakokban keletkezett - de a tárgyévet megelőző második év adómegállapítási időszak(ai)ban érvényesített - levonható, előzetesen felszámított adó különbözetének (az elszámolandó adó) éves szinten összesített - vagy annak időarányosan éves szintre átszámított - összege pozitív előjelű, és az 1 millió forintot elérte.

[134] Az Art. 1. számú melléklet B. pontjának 3.ag) alpontja szerint az adóalany az adót, ha

[135] havi adóbevallásra kötelezett, a tárgyhónap első napjától a tárgyhónap utolsó napjáig,

[136] negyedéves adóbevallásra kötelezett, a tárgynegyedév első napjától a tárgynegyedév utolsó napjáig

[137] éves adóbevallásra kötelezett, a tárgyév első napjától a tárgyév utolsó napjáig terjedő időszakra kell megállapítania (adómegállapítási időszak).

[138] A [27] bekezdésben rögzíti, hogy terhelt¹ I. r. vádlott a cég¹-nek az alapításától kezdve 2011. december 28. napjáig egyedüli tagja volt, majd ezen időponttól kezdve ő lett az új tag, személy² kézbesítési megbízottja is.

[139] A [44] bekezdésben azt is megállapítja, hogy az I. r. vádlott 2013. február 28. napjától 2013. július 3. napjáig az cég⁵ ügyvezetője is volt.

[140] A [45] bekezdés utolsó mondatrészét, mint téves ténybeli következtetésen alapuló megállapítást mellőzi, e helyett azt rögzíti, hogy: „...,ténylegesen a cég működése körében önálló döntéseket nem hozott.”

[141] A [47] bekezdésben írtakat mint részben iratellenes, részben téves ténybeli következtetésen alapuló megállapításokat mellőzi, helyette azt rögzíti, hogy: „Az I. r. vádlott ügyvezetőként feladatait domináns személyiségű ismerőse irányításának megfelelően, utasításai, igényei szerint végezte, e tevékenységéért ismerősétől díjazásban részesült. Ugyanakkor az ügyvezetése alatt álló cég működésével tisztában volt, annak gazdasági tevékenységére rálátott, mindennap megjelent a telephelyen, a társaság irodájában, ahol valamennyi az ismerőse által irányított céghálóhoz tartozó gazdasági társaság működött, részt vett a megbeszéléseken, tisztában volt a beszerzésekkel és az értékesítéssel is, találkozott a holland cégek vezetőivel is, egyedüli hozzáférése volt a bankszámlákhoz, készpénzfelvételeket és befizetéseket eszközölt, előzetesen az ugyanezen érdekkörbe tartozó cég⁶-nek is ügyvezetője volt, melynek a kereskedelmi láncolatban való helyettesítésére éppen a cég ellen folytatott adóhatósági eljárás miatt került sor. Az I. r. vádlott tartotta a kapcsolatot a könyvelővel is, vele megbízási szerződést kötött a könyvelési feladatok ellátására.”

[142] A történeti tényállás [48] bekezdésében írtakat, mint téves következtetésen alapuló, más részét tekintve helytállósága esetén is a jogkövetkeztetések körébe tartozó megállapításokat mellőzi.

[143] A [49] bekezdése szintén pontosításra szorul az alábbiak szerint: „Az I. r. vádlott ügyvezetése alatt álló, de ismerőse utasításai szerint irányított cég¹ annak érdekében, hogy a Község területéről – többnyire a holland honosságú cég¹⁸-től és a cég¹⁹-től – az általa az általános forgalmi adó levonási jogot meg nem alapozó számlákkal beszerzett termékek belföldi értékesítését terhelő általános forgalmi adó fizetési kötelezettségét csökkentse, valós gazdasági eseményeket nélkülöző, azaz valótlan tartalmú belföldi termékbeszerzésről szóló számlákat fogadott be a terhelt³ III. r. vádlott által képviselt cég³-től és a terhelt² II. r. vádlott irányítása alatt álló cég²-től, akik ezáltal segédkeztek a fenti cél elérésben.”

[144] Végezetül mellőzte az ítéltábla az [53], [54], [65], [80] és [81] bekezdésekből az arra utaló téves következtetésen alapuló kitételeket, melyek arra utalnak, hogy az I. r. vádlott

az általa tanúsított egyes magatartásokat akaratával nem egyezően, fenyegetettsége hatására, ismerősével nem szándékegységben, hanem saját akarata ellenére tanúsította csupán. Így az [53] bekezdésből a „tehát a fentiek miatt akaratával ugyan nem egyezően, fenyegetettsége hatására”, az [54] bekezdésből a „fentiekben írtakkal egyező okból”, a [65] bekezdésben szereplő „annak érdekében terheltl I. r. vádlottnak ismerőse utasítása hiányában már nem kellett eljárnia.”, a [80] bekezdésből a „(de nem egyetértésével, hanem fenyegetettsége folytán)”, a [81] bekezdésből pedig az „akaratától eltérően” és „fenyegetettsége hatása alatt” mondatrészeket.

[145] Az így helyesbített, lényegében eltérően megállapított tényállás megalapozottá vált és a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

[146] Az elsőfokú bíróság ismertette a vádlottak védekezését, melyek közül az I. r. vádlott arra irányuló nyilatkozatát elvetette, hogy nem tudta, hogy mi történik az ÁFA csalást illetően, a tényállást a tanúvallomásokra, melyek közül tanú5 és tanú1 tanú vallomását nem fogadta el, az igazságügyi szakértői véleményekre és az okirati bizonyítékokra alapította, indokát adta annak is, hogy mely bizonyítékot és miért fogadott el, másokat miért vetett el. A bizonyítékok vizsgálatát elvégezte, azonban az nem volt logikai hibától mentes és a tekintetben, hogy tanú1 bántalmazással fenyegette volna meg az I. r. vádlottat iratellenes is volt.

[147] Helytállóan hivatkozott a fellebbviteli főügyészség az indítványában arra, hogy a bizonyítékok felülmérlegelésének tilalma nem a megalapozatlanság kiküszöbölését korlátozza, hanem az első fokon lefolytatott bizonyítást védi. A tényállás hiányosságának pótlása, felderítetlenségének megszüntetése, az iratellenesség kiküszöbölése, avagy a helyes ténybeli következtetés levonása nem esik a felülmérlegelés tilalma alá, hanem éppen a megalapozatlanság orvoslásának törvényes eszköze, amelyet a Be. 593. §-ának (1) bekezdés c) pontja kifejezetten arra az esetre rendel alkalmazni, ha az így módosult eltérő tényállás a felmentett vádlott bűnösségének megállapításához vezethet.

[148] Mindezeket előre bocsátva megállapítható, hogy a törvényszék részletesen elemezte, hogy mely számláknak a befogadására került sor a cég2., illetőleg a cég3. részéről a cég1. által. Ezeknek az analitikára gyakorolt hatását ugyancsak bemutatta és feltüntette az adóbevallások adatait. Látható, hogy az adott időszakban ezek a számlák beállításra kerültek a cég1. könyvelésébe a levonható adó körében. Mint belföldi termékbeszerzés után előzetesen felszámított ÁFA, ezek elszámolásra kerültek és az is látható, hogy a cég1. soha nem volt visszaigénylő pozícióban.

[149] Megállapítható, hogy a társaságnak minimálisan fizetendő adója minden bevallási időszakban keletkezett, az eljárás tárgyát képező levonásba helyezett fiktív számlák a könyvelésbe beállításra kerültek, azokkal okozati összefüggésben az adóbevallás adatai módosultak, elszámolásuk a társaság adófizetési kötelezettségének csökkenését eredményezte, mindezt a törvényszék iratszerűen rögzítette.

[150] Azt is meg lehet állapítani a nyomozás irataiból, az elektronikusan beküldött bevallások igazolásaiból, hogy a cég1. könyvelője volt az, aki ezeket benyújtotta. A bevallások benyújtási időpontjai, mint az elkövetési idő szempontjából releváns időpontok,

pontosan megállapíthatók, és az is, hogy ez a könyvelő közreműködésével történt. A könyvelőt már nem lehetett kihallgatni tanúként a halála miatt, de ebben a körben nem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy a nyomozati irat 9. kötet 181. oldalától kezdődő házkutatási jegyzőkönyv adatai szerint, melyet tanú16 könyvelőnél foganatosítottak, a könyvelő maga nyilatkozott úgy, hogy ő könyvelt a cégnek, csatolta a megbízási szerződését is, mely irat, akárcsak a számítógépén lévő könyvelési iratok, lefoglalásra is kerültek. Előadta még, hogy az iratokat általában tanú5 vitte hozzá, 2012. nyarán a megbízási szerződését felmondta, a nála lévő iratokat futárral visszaküldte, mely iratokat szintén csatolta és azok lefoglalásra is kerültek. Ezen túlmenően pedig az adóhatósági vizsgálat irataiból is az volt nyomon követhető, hogy a könyvelő tartotta a kapcsolatot az I. r. vádlottal, az I. r. vádlott az édesanyján keresztül juttatta el az adóhatóság által kért iratokat a könyvelőhöz, aki azokat továbbította a NAV-hoz, mivel maga ezen eljárástól távol maradni igyekezett. Mindezek alapján nem volt elfogadható az a védői érvelés, hogy ne lett volna kétséget kizáró módon bizonyítva az, hogy az adóbevallásokat tanú16 könyvelő nyújtotta volna be.

[151] Az elsőfokú bíróság megválaszolta azt a kérdést is, hogy jogszerű volt-e az adólevonási jog gyakorlása, melynek egy alakilag és tartalmilag hiteles dokumentumokon, illetőleg valós gazdasági eseményeken kell alapulnia. A számlákon feltüntetett gazdasági események a számlákon feltüntetett felek között nem jöttek létre. A cég3-tól és a cég2-től a cég1. a húskészítményeket a valóságban nem vásárolta meg. Az e körben releváns bizonyítékok elemzését az elsőfokú bíróság el is végezte és helyes megállapításra jutott. A két számlakibocsátó cég képviselője sem vitatta már az eljárás végén, hogy a számlák mögött nem állt valós gazdasági esemény, de erről nyilatkozott egyébként az I. r. vádlott is. Az ő nyilatkozata is megerősíti azt az egyéb bizonyítékokból vonható következtetéseket, hogy fiktív számlák levonásba helyezésével csökkentették a fizetendő adó összegét, így az okozott vagyoni hátrány is aggálytalanul megállapítható volt.

[152] A törvényszék elsősorban terhelt1 I. r. vádlottnak a tárgyaláson tett vallomására, valamint a tárgyaláson kihallgatott, az indokolásban megjelölt tanúk részletesen ismertetett vallomásaira alapította azon következtetését, hogy az I. r. vádlott az akaratát megtörő fenyegetés hatása alatt valószínűleg meg valamennyi vádbeli cselekményét.

[153] Az általa tett vallomásban az I. r. vádlott az öt tanú1 részéről ért fenyegetést mindenfajta konkrétum megjelölése nélkül akként írta le, hogy nevezett megfenyegette a családját is, őt is, méghozzá azzal, hogy ha nem viszi végig a cég működését ameddig ő akarja, akkor problémák lesznek.

[154] Konkrét, akár az ő, akár bármely családtagja testi épségét sértő, vagy akár csak azt fenyegető cselekmény kilátásba helyezéséről, ahogy a cég működtetésén belüli, tőle elvárt, vagy ennek hatására végrehajtott pontos magatartásról soha nem beszélt.

[155] terhelt1 az állítása szerint látta, hogy hogyan bánt tanú1 másokkal, amikor nem úgy tették a dolgukat, ahogy ő szerette volna, hallott arról, hogy volt, akit bántalmazott, ilyennek egyszer szemtanúja is volt. Ezek alapján csak annyi állapítható meg, hogy tartott ismerősétől, e szubjektív benyomás ugyanakkor meghatározott, azonosítható és ekként értékelhető súlyos hátrány kilátásba helyezése és azzal összefüggésben elvárt meghatározott

magatartás hiányában büntetőjogi felelősséget kizáró vagy korlátozó tényezőként nem értékelhető.

[156] A fenyegetés fogalma a Btk.-ban és az 1978. évi IV. törvényben is azonosan került megfogalmazásra, eszerint eltérő rendelkezés hiányában fenyegetés olyan súlyos hátrány kilátásba helyezése, amely alkalmas arra, hogy a megfenyegetettben komoly félelmet keltsen. A „problémák lesznek” kijelentés, annyira pontatlan és távoli, hogy még egyértelműen az sem állapítható meg, hogy ez súlyos hátrány kilátásba helyezése lenne, azaz, hogy az ezen közléssel megvalósított fenyegetés a büntető anyagi jogszabály szerinti fogalomba beilleszthető lenne.

[157] A törvényszék indokolása részletesen tartalmazza a tárgyaláson kihallgatott tanúk vallomásaiból az I. r. vádlott és tanúl személyes kapcsolatáról, nevezettek személyiségjegyeiről, illetőleg a vádbeli cselekménnyel összefüggésbe hozható tevékenységeikről szóló beszámolókat, valamint ugyancsak részletesen összefoglalja az előbbi kérdéskörök tekintetében a tárgyaláson felolvasott tanúkihallgatási jegyzőkönyvek tartalmát, mely tanúvallomásokban rengeteg az egymással ellentétes információ, melyek közül tanúl és tanú5 tanúk vallomását nem fogadta el, akik egyébként ezt a fenyegetést egyáltalán nem támasztották alá, a többi vallomás is inkább csak az érintettek azon véleményét tartalmazta, hogy ilyen akár elő is fordulhatott, közvetlen értesülése egyiküknek sem volt.

[158] Abban ugyan egybehangzók a tanúk nyilatkozatai, hogy az autoriter személyiségvonásokkal bíró tanúl igyekezett rákényszeríteni az akaratát az érdekkörébe tartozó cégek működtetésében közreműködő ismerőseire, akár azokra is, akikkel baráti kapcsolatban állt, nincs ugyanakkor bizonyíték arra vonatkozóan, hogy tanúl fenyegetéssel vette volna rá I. r. terheltet arra, hogy részt vegyen a cég1. ügyvezetésében és elvégezze a cég működése kapcsán neki megszabott teendőket, illetve, hogy elkövesse a vád tárgyává tett bűncselekményeket. Az I. r. vádlottnak a bíróság által megállapított alárendelt szerepköre, gyengébb személyisége, megfelelni vágyása nem jelenti egyszersmind azt, hogy a vád tárgyává tett cselekményt tettesként ne valósíthatta volna meg.

[159] Sem terhelt1 I. r. vádlottnak, sem pedig a hivatkozott tanúknak a vallomásaiból nem származott olyan bizonyíték, amelyből a bántalmazással való fenyegetés ténye megállapítható volna. Ennek okán az iratokkal ellentétes az az ítéleti tényállásban is rögzített ténymegállapítás, hogy I. r. terhelt1 ismerőse – az indokolásban ismertetett bizonyítékok alapján tanúl – mind az I. r. vádlott, mind családja bántalmazását helyezte kilátásba, ezért azt mellőzte a másodfokú bíróság.

[160] Az I. r. vádlott által hivatkozott fenyegetés miszerint „problémák lesznek” nyilvánvalóan nem azonosítható a bántalmazással való fenyegetéssel, még akkor sem, ha az azt közlő személy köztudottan erőteljesebb személyiség volt. Azt ugyan megerősítették a tanúk, hogy tanúl et képesnek tartják arra, hogy az akaratát I. rendű terhelt1re annak esetleges ellenállása dacára is ráerőltesse, ugyanakkor ennek az általuk csupán valószínűsített érdekérvényesítésnek a módjáról, de megtörténtéről sem rendelkeztek saját tapasztalatokkal, közvetlen ismeretekkel.

[161] Ezen túlmenően a fenyegetés hatására való cselekvést a cselekmény körülményei, különösen az I. r. vádlott és tanúl folyamatos együttműködésének huzamos időszaka, az I. r. vádlott cég működtetésében játszott mindennapos, aktív, önkéntes szerepvállalása, az, hogy közreműködésért fizetésben részesült – egyértelműen cáfolják. A törvényszék nem értékelte azt, amit tényként maga is megállapított, hogy az I. r. vádlott bizonyíthatóan közel egy évtizeden át együttműködött tanú1 fel több gazdasági társaságban is, nem először vállalkozott ügyvezetői feladatra, annak mibenlétével tisztában volt. Ezen túlmenően általa sem vitatottan, miután a cég1-vel megvalósította a vád tárgyává tett cselekményeket, amire állítása szerint akarata ellenére kényszerítették, elvállalta egy újabb társaság ügyvezetését is, nevezetesen az cég5-ét.

[162] A tanúvallomások és a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok alapján az ő esetében nem egy klasszikus stróman szerepről volt szó, az I. r. vádlott folyamatosan és aktívan jelen volt ebben a cégben, mind az értékesítési, mind a beszerzési oldalon. Ennek a cégnek voltak valós gazdasági eseményei is, amiből a fizetendő adója keletkezett. Alapvető tevékenységként Nyugat-Európából importált élőállatoknak az értékesítésére került sor. Tanúk nyilatkoztak arra, hogy az I. r. vádlott jelen volt a tárgyalásokon, napi szinten bejárt az irodába. Maga sem vitatta, hogy a könyvelőhöz is elment, adott esetben tanú1-nal együtt, mindebből adódóan az általa irányított társaság működésére rálátott, azzal érdemben tisztában volt. Ráadásul a cégnek nemcsak ügyvezetője, hanem tagja és a másik tagnak a kézbesítési megbízottja is volt, miközben tanúl nem volt az. Mint tulajdonosi jogokat gyakorló ekként a céggel kapcsolatos döntések meghozatalára tanúl akarattától függetlenül is lehetősége volt.

[163] Az a körülmény, hogy tanúl az I. r. vádlottat a cég működtetésébe ténylegesen is bevonta, arra az I. r. vádlottnak rálátást engedett, ugyancsak nem az I. r. vádlott akarata ellenére való cselekvésére, hanem éppen ellenkezőleg, a közte és tanúl közti bizalmi viszony meglétére utal.

[164] Nincs magyarázat arra sem, hogy ha terhelt1 I. r. vádlott csak az őt ért fenyegetés hatására működött együtt, mi szükség volt arra, hogy munkájáért anyagi juttatást is kapjon, hogyan kifogásolhatta jutaléka, fizetése mértékét(lásd tanú4 tanúvallomása), hogyan keveredhetett vitába tanú1-nal, hogyan fordulhatott elő, hogy őt kétszer fel is jelentette, majd a feljelentések után ő volt az, aki újból megkereste tanú1-et (lásd tanú3 tanúvallomása). Mindemellett semmi nem akadályozta, hogy a cégből kiszálljon, melyre tulajdonosi helyzetéből fakadóan tanúl közreműködése nélkül egyedül dönthetett volna. Tény az is, hogy bár arra lehetősége lett volna, a jelen ügyben a hatóságokhoz sem fordult.

[165] Bár azt a bíróság maga is megállapította, hogy tanú1-nek lehetett ellentmondani, sőt voltak is olyan kihallgatott tanúk, akik ezt megtették, így tanú12, tanú3 és tanú8, ezzel kapcsolatban azonban csak azt a megállapítást tette, hogy ők személyiségüknél fogva nem voltak alkalmasak a stróman szerepére, amit a közvetlenség elve alapján állapított meg. Ugyanakkor nem vonta le a tanúk nyilatkozataiból azon releváns következtetést, miszerint nevezettek egyértelműen tanúl akarata, érdekei, kérése ellenére cselekedtek, megtagadták az „engedelmességet” és ennek ellenére őket semmilyen módon nem fenyegette meg az említett személy, mi több nem is érte őket semmilyen atrocitás, nem verte, nem verette meg őket tanúl és egyéb más módon sem próbálta őket jobb belátásra bírni. Az I. r. előtt, aki szintén ismerte valamennyi megnevezett személyt ott volt az a példa, hogy igenis van arra lehetőség, hogy ha valaki nem kíván részt venni az említett tevékenységben, akkor abból kilépjen és ezt

megteheti anélkül, hogy őt tanúl részéről bármiféle megtorlás érné, a helyzetét a bíróság álláspontjától eltérően már csak emiatt sem tekinthette teljesen kilátástalannak.

[166] Mindezek aggálytalanul cáfolják I. r. vádlott azon állítását, miszerint a cselekményekben nem saját döntése alapján, hanem az őt ért fenyegetések hatására vett részt, ahogyan az elsőfokú bíróság azon következtetését is, hogy az I. r. vádlott képtelen volt az akaratának megfelelő magatartás tanúsítására ezért az erre utaló megállapításokat az ítéltábla a tényállásból, illetve azt ennek megfelelően helyesbítette és kiegészítette. ([45], [46], [47], [48],[49], [53], [54], [65], [80] és [81] bekezdésekből). Ezzel egyidejűleg az ítéltábla az elsőfokú ítélet indokolásában szereplő ezzel ellentétes ténymegállapításokat ugyancsak mellőzi.

[167] A tényállás hiányosan tartalmazta a cég1. adatait, ezért azt a cégnyilvántartás adatai alapján kiegészítette a másodfokú bíróság, akárcsak az cég5. esetében, a vád tárgyává tett bűncselekmények jogszabályi háttér anyagának a feltüntetése teljes mértékben hiányzott, azt szintén pótolta az ítéltábla, az I. r. vádlottnak a cselekmény elkövetésében megvalósított tényleges tevékenységének a megjelölése pedig a saját vallomása, a tanúvallomások és az okirati bizonyítékok alapján a fentiek szerint történt.

[168] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság mérlegelési tevékenységét vitató I. r. vádlott védőjének az okfejtése, mely bizonyítottság hiányában történő felmentést célzott, nem foghatott helyt.

[169] A módosított tényállás alapján is az állapítható meg, hogy az elsőfokú bíróság okszerűen vont következtetést terhelt3 III. r. vádlott bűnösségére, az alkalmazott Btk. megválasztása során azonban tévedett, ezáltal a cselekmények minősítése is megváltoztatásra szorult, az elkövetői alakzat megállapítása és a közbizalom elleni bűncselekmény esetében a folytatólagosságra utalás azonban helytálló volt.

[170] terhelt1 I. r. vádlott vonatkozásában ugyan rögzítette az elsőfokú bíróság a [325] bekezdésben, hogy tudta, hogy mi történik az ÁFA csalást illetően, vagyis tisztában volt azzal, hogy bűncselekményt követ el, azonban arra hivatkozással, hogy arra fenyegetettsége miatt nem volt képes, felmentette őt büntetethőséget kizáró okból, mellyel a pontosított, kiegészített tényállás alapján a másodfokú bíróság nem értett egyet, ennek indokai a későbbiekben kerülnek kifejtésre, a felmentés során a vád tárgyává tett bűncselekményeket az 1978. évi IV. törvény alapján jelölte meg, bár a közbizalom elleni bűncselekmény megnevezése e törvény szerint nem volt helytálló, az helyesen magánokirat hamisítás vétsége.

[171] Az elsőfokú bíróság, bár annak indokait nem fejtette ki részletesen, egységesen, de úgy tűnik, hogy vizsgálta, hogy az új Büntető törvénykönyv, a 2012. évi C. törvény (Btk.) 2013. július 1. napján történt hatálybalépésére tekintettel a vádlottakra nézve az elkövetéskor vagy az elbíráláskor hatályban lévő anyagi jogi szabályok alkalmazása eredményez kedvezőbb elbírálást. Mind a cselekmények elkövetése időpontjában hatályban lévő 1978. évi IV. törvény, mind az elbíráláskor hatályban lévő 2012. évi C. törvény (Btk.) 2. § (1)-(2) bekezdése szerint a bűncselekményt az elkövetés idején hatályban lévő törvény szerint kell elbírálni. Ha azonban a cselekmény az elbíráláskor hatályban lévő új büntető törvény szerint már nem bűncselekmény, vagy enyhébben bírálandó el, akkor az új törvényt kell alkalmazni.

[172] Az elsőfokú bíróság terhelt1 I. r. vádlottat ahogy arra már korábban utalt az ítéltábla a cselekmények elkövetése idején hatályos 1978. évi IV. törvény szerinti bűncselekmények vádja alól mentette fel, azon indok alapján, hogy az elbíráláskori törvény rendelkezései rá nem kedvezőbbek, míg terhelt3 III. r. vádlott vonatkozásában az elbíráláskori Btk-t, a 2012. évi C. tv. rendelkezéseit vette alapul, ennek azonban indokát nem adta.

[173] Az elsőfokú bíróság terhelt1 I. r. vádlott vonatkozásában az összehasonlítás alapjaként szolgáló utolsó elkövetési időpontot tévesen jelölte meg az utolsó fiktív számla kiállításának napjában (2012. június 30.), az helyesen az adóbevallásnak a hatósághoz történő benyújtása, azaz 2012. július 27. napja, e napon vált ugyanis a cselekmény elkövetési magatartásának kifejtése befejezetté.

[174] terhelt3 III. r. vádlott esetében a cselekmények elkövetési időpontja 2012. január 20. napja, mert e napon került benyújtásra azon adóbevallás, mely az általa készített fiktív számlákat is tartalmazta és levonásba helyezte.

[175] Annak eldöntése során, hogy melyik büntetőtörvény biztosítja a terheltnek felrótt cselekmény enyhébb elbírálását, a töretlen ítélkezési gyakorlat szerint össze kell vetni az elkövetéskor és az elbíráláskor hatályos büntetőtörvények általános és különös részeinek valamennyi rendelkezését, majd az összevetés alapján lehet és kell eldönteni: melyik büntetőtörvény biztosítja az enyhébb elbírálást (BH1996. 403.).

[176] A BJD 8424. szám alatt közreadott jogeset megoldását követve mindkét törvény szerint meg kell határozni a bíróság által megállapított konkrét bűncselekmény miatt alkalmazható, illetve alkalmazandó büntetések és intézkedéseket, majd ezután ténylegesen azt a törvényt kell alkalmazni, amely a konkrét esetben - összességében - enyhébb elbírálást eredményez.

[177] Amennyiben a másodfokú elbírálás idejére új törvény lép hatályba, az az időbeli hatály vizsgálata során csak az elkövetéskor hatályos büntetőtörvénnyel vethető össze, az elsőfokú elbírálás idején hatályos anyagi jogi szabály figyelmen kívül marad (EBD2015.B.21.).

[178] A Btk. 2. § alkalmazása vádlottanként, illetve mindig a vád tárgyává tett bűncselekményre, illetve bűncselekményekre konkretizálva vizsgálandó (BH2013. 232.).

[179] A jogalkotó 2012. január 1. napjától az elkövetéskor hatályos 1978. évi IV. törvényben is már a jelenlegi szabályozással azonos módon szabályozta a költségvetési csalás törvényi tényállását, mely számos korábbi a költségvetést károsító bűncselekményt olvasztott magába összefoglalt bűncselekményt alkotva, a jelenlegivel azonos büntetési tételekkel.

[180] Mind az 1978. évi IV. törvény 310. § (1) bekezdés a) pontjában, mind a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjában rögzített költségvetési csalást az követi el, aki a költségvetésbe történő befizetési kötelezettség vagy költségvetésből származó pénzeszközök vonatkozásában

mást tévedésbe ejt, tévedésben tart, valótlan tartamú nyilatkozatot tesz, vagy a valós tény elhallgatja és ezzel egy vagy több költségvetésnek vagyoni hátrányt okoz. Mindkét törvény értelmében a (4) bekezdés a) pontja szerint minősül a költségvetési csalás, ha a vagyoni hátrány különösen nagy, az (5) bekezdés a) pontja szerint pedig akkor, ha a vagyoni hátrány különösen jelentős. Az 1978. évi IV. törvény 138/A. § d) pontja és a Btk. 459. § (6) bekezdés d) pontja szerint a vagyoni hátrány különösen nagy, ha ötvenmillió forintot meghalad, de ötszázmillió forintot nem halad meg, az 1978. évi IV. törvény 138/A. § e) pontja és a Btk. 459. § (6) bekezdés e) pontja szerint a vagyoni hátrány különösen jelentős, ha az az 500 millió forintot meghaladja.

[181] E szabályozásból kiindulva a különös részi rendelkezések tekintetében tehát az állapítható meg, hogy azokban különbség nem lelhető fel.

[182] Az 1978. évi IV. törvény 47. §-a a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét akként szabályozta, hogy az automatikusan a szabadságvesztés végrehajtási fokozatához igazodott, így a 47. § (2) bekezdésében foglaltak szerint börtönbüntetés kiszabása esetén feltételes szabadságra bocsátásnak akkor volt helye, ha az elítélt a büntetés legalább háromnegyed részét kitöltötte.

[183] Ezzel szemben a 2012. évi C. törvényben a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjának meghatározása szempontjából nem a végrehajtási fokozat, hanem az elkövető előélete a meghatározó, a Btk. 38. § (2) bekezdés b) pont értelmében annak legkorábbi időpontja visszaeső esetén a büntetés háromnegyed részének kitöltését követő napon nyílik meg.

[184] A feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből mindkét törvény alapján ki volt zárva az, akit olyan szándékos bűncselekmény miatt ítélték szabadságvesztésre, amelyet korábbi végrehajtandó szabadságvesztésre ítéltése után, a végrehajtás befejezése előtt követett el.

[185] A visszaesői minőség szabályozásában sem következett be változás az 1978. évi IV. törvény szabályozásához képest az új Btk-ban.

[186] Az alkalmazandó további büntetések közül pedig a foglalkozástól eltiltás büntetés és a közügyektől eltiltás mellékbüntetés tekintetében sem tartalmazott kedvezőbb rendelkezéseket az elbíráláskori anyagi jogszabály, pénzbüntetést pedig nem kívánt alkalmazni egyik vádlottal szemben sem a másodfokú bíróság.

[187] Ezen túlmenően utal az ítéltábla arra is, hogy bár nem látta megállapíthatónak, de vizsgálta, ezért feltünteti, hogy a fenyegetés fogalmát is mindkét anyagi jogszabály azonos módon definiálta: eltérő rendelkezés hiányában súlyos hátrány kilátásba helyezése, amely alkalmas arra, hogy a megfenyegetettben komoly félelmet keltsen (1978. évi IV. törvény 138. §-a, Btk. 459. § (1) bekezdés 7. pontja).

[188] Mindezekre figyelemmel az rögzíthető, hogy mind az I. r. vádlott, mind a III. r. vádlott vonatkozásában az elkövetéskor hatályos 1978. évi IV. törvény rendelkezéseit kellett alkalmazni, mert az elbíráláskori Btk. nem tartalmazott kedvezőbb rendelkezéseket.

[189] Az elsőfokú bíróság terhelt I. r. vádlottat a Be. 566. § (1) bekezdés d) pontjára alapítottnak, az 1978. évi IV. törvény 22. § c) pont I. fordulat és 26. § (1) bekezdésében szabályozott fenyegetésre hivatkozással, büntethetőséget kizáró okból felmentette az ellene emelt vád alól.

[190] A fenyegetés az elkövetőt a külvilágból érő olyan inger, amely alkalmas annak elérésére, hogy az elkövető az egyébként helyes felismerésének nem megfelelő magatartást tanúsítson. A kényszer és a fenyegetés a cselekvési akaratot és nem a tudati felismerést befolyásolja. A fenyegetés külső okként zárja ki vagy korlátozza a beszámítási képességet, tudati felismerést nem, csupán az akaratnak megfelelő magatartás tanúsítására való képességet befolyásolja, a hatása alatt álló nem azt a magatartást tanúsítja, amit egyébként ezek hiányában kifejtene.

[191] A súlyos hátrány bekövetkezésének lehetősége az érintett személyt valamely cselekmény megtételére kényszeríti, de a beszámítási képesség hiányán keresztül a bűnösség hiánya állapítható meg, amennyiben e cselekmény valamely tényállásszerű és jogellenes (társadalomra veszélyes) cselekmény képét ölti. Ilyen esetben a fenyegetés hatása alatt álló személy büntethetősége bűnösség hiányában esik, az ő cselekménye azonban a fenyegetést alkalmazó (vagy kihasználó) személynek a közvetett tettesség jogi konstrukciójával betudható, valamint a kényszer, illetve a fenyegetés alkalmazásával önálló (közvetlen) tettesi alakzatot is realizálhat.

[192] Amíg az egyszerű fenyegetés nem nyugözi le teljesen a sértett akarat-elhatározását, vagyis nem zárja ki a sértett választási lehetőségét az ellenállás vagy az elkövető által kívánt eredmény között, addig a minősített fenyegetés esetén az élet vagy testi épség elleni közvetlen fenyegetéssel megtöri a kényszerhelyzetben levő sértett akaratát

[193] A fenyegetés büntetőjogi relevanciájához vizsgálni azt kell, hogy az elkövetés milyen körülmények között történt, és mekkora volt a megfenyegetett ellenálló képessége. A fenyegető magatartás erejét az a konkrét helyzet, amelyben megvalósult, felerősítheti vagy gyengítheti, és a gyengébb ellenálló képességű személlyel szemben célt érhet olyan fenyegetés is, amely mással szemben esetleg hatástalan marad. Azt a kérdést, hogy a fenyegetés összehatásában milyen erejű volt, elsősorban a megfenyegetett helyzetéből szemlélve kell vizsgálni.

[194] A másodfokú eljárásban pontosított és megállapított eltérő tényállás alapján, mint ahogy azt korábban már kifejtette az ítéltábla, helytelenül következtetett a törvényszék arra, hogy I. rendű terhelt nem volt képes a saját akaratának megfelelő magatartásra, illetve az akaratától eltérően, ismerőse utasítására, fenyegetettség hatása alatt valósította meg a vádiratban terhére rótt cselekményeket.

[195] Az alárendelt, irányított szerepköre ugyanis nem volt azonosítható a fenyegetettségével, a tanúl általi esetleges irányítottságából semmiképp nem következett az, hogy a csaknem egy éven át tartó vádbeli időszakban mindvégig, minden egyes megnyilvánulása során az akarati képességét befolyásoló fenyegetés hatása alatt állt volna.

[196] A fenyegetettségi helyzet elvetésével az rögzíthető, és a cselekmény elbírálásánál az a kiindulópont, mint amit az elsőfokú bíróság is megállapított egyébként a [325] bekezdésben, hogy az I. r. vádlott tudta, hogy mi történik az ÁFA csalást illetően.

[197] terhelt I. r. vádlott tudattartalmát illetően rögzíti a másodfokú bíróság, hogy az ugyan nem kérdéses, hogy csak névleg volt a cég1. ügyvezetője, és valójában alkalmazotti feladatokat látott el, így tanúlnak gépkocsit vezetett, de a rendelkezésre álló adatok alapján a cég működésével tisztában volt, annak gazdasági tevékenységére rálátott, mindennap megjelent a telephelyen, a társaság irodájában, ahol valamennyi a céghálózattal kapcsolatba hozható gazdasági társaság működött, részt vett a megbeszéléseken, tisztában volt a beszerzésekkel és az értékesítéssel is, találkozott a holland cégek vezetőivel is, egyedüli hozzáférése volt a bankszámlákhoz, készpénzfelvételeket eszközölt, a cég jogelődjének tekintett cég6-nek is ügyvezetője volt, melynek a kereskedelmi láncolatban való helyettesítésére éppen a cég ellen folytatott adóhatósági eljárás miatt került sor, a cég1-nek nemcsak a képviselője, hanem alapításától kezdve tagja is volt, a másik tagnak pedig kézbesítési megbízottja. Az I. r. vádlott tartotta a kapcsolatot a könyvelővel is, vele megbízási szerződést kötött a könyvelési feladatok ellátására, vagyis olyan tevékenységeket végzett, amelyek messze túlmutatnak egy olyan személy szerepénél, aki a cég működésével nincs tisztában.

[198] Az I. r. vádlottnak, amikor az ügyvezetői feladatok ellátására vállalkozott, azzal is tisztában kellett lennie, hogy e minőségében kötelezettségei is vannak, többek között mint tényleges gazdasági tevékenységet végző cég vezetője és képviselője köteles az adóhatóság felé adóbevallási és befizetési kötelezettségének is eleget tenni, a benyújtott számlákban megjelölt adatok, gazdasági események helyességért, valóságáért felelősséggel tartozik.

[199] Az üzleti partnerekkel tárgyalásokat folytató, azon részt vevő, cég gazdasági tevékenységére érdemben rálátó I. r. vádlott amikor eljuttatta a könyvelőhöz az iratokat, fel kellett, hogy ismerje, hogy jóval több fizetendő adónak kell lennie annál, mint amennyit befizetnek, így részéről a vagyoni hátrány okozási és megtévesztési szándék nem kérdéses. Hogy ténylegesen tudta-e, hogy melyek azok a számlák, amelyek beállításra kerülnek, nem bírt jelentőséggel, mert saját szerepével, a cégek közötti összefonódással, a konstrukcióval tisztában volt, ő ebbe belenyugodva együtt cselekedett a társával, tanúlnal. Ügyvezetőként ő volt jogosult nyilatkozatot tenni és ő köteles viselni ennek a következményeit is. Azt, hogy tanúl volt az irányító szerepkörben, a másodfokú bíróság sem vitatja, ezt viszont csak a büntetés kiszabása körében lehet értékelni.

[200] A megállapított tényállás szerint terhelt I. r. vádlott a cég1. ügyvezetőjeként a cég3.-tól 2011. szeptember 12. és 2011. november 30. napja között összesen 101.116.500 forint, a cég2.-tól a 2011. december 5. és 2012. június 30. napja közötti időszakban összesen 753.577.143 forint – azaz a két gazdasági társaságtól mindösszesen 854.693.643 forint – ÁFA tartalommal fogadott be meg nem történt gazdasági eseményekről kiállított számlákat annak

érdekében, hogy a Közösség területéről beszerzett termékek belföldi értékesítése után keletkező általános forgalmi adó fizetési kötelezettségét ezen fiktív bizonylatok áfa tartalmának jogosulatlan levonásba helyezésével csökkenthesse.

[201] terhelt I. r. vádlott ügyvezetőként az általa képviselt cég 1. 2011. szeptember 8. napja és 2012. június 30. napja közötti időszakra vonatkozó, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Dél-budapesti Adóigazgatóságához 2011. október 20. napja és 2012. július 27. napja között benyújtott általános forgalmi adó bevallásaiban a cég 3. és a cég 2. nevében kiállított valótlan számlák összesen 854.693.643 forint általános forgalmi adó tartalmát jogosulatlanul levonásba helyezte, az adófizetési kötelezettségét csökkentette, és ezzel 854.693.643 forint vagyoni hátrányt okozott a központi költségvetésnek, mellyel megvalósította az 1978. évi IV. törvény 310. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott és az okozott vagyoni hátrány nagyságára figyelemmel az (5) bekezdés a) pontja szerint minősülő költségvetési csalás büntetést az 1978. évi IV. törvény 20. § (1) bekezdése alapján tettesként.

[202] Nem osztotta a másodfokú bíróság azt az ügyészi álláspontot, mely szerint az I. r. vádlott közvetett tettesként lenne felelősségre vonható a tettéért, mert a bevallást a számlák fiktív voltáról nem tudó könyvelő által nyújtotta be az adóhatósághoz.

[203] A 20. § (2) bekezdése alapján közvetett tettes az, aki a szándékos bűncselekmény törvényi tényállását e cselekményért gyermekkor, kóros elmeállapot, kényszer, fenyegetés miatt nem büntethető vagy tévedésben levő személy felhasználásával valósítja meg.

[204] Mint ahogy arra már fentebb utalt az ítéltábla, a társaság képviselőjének a felelőssége ügyvezetőként az I. r. vádlottat terhelte, ő volt jogosult nyilatkozatot tenni az adóbevallások tekintetében, melyhez a társaság könyvelésével megbízott könyvelő segítségét vette igénybe, aki a bevallásokat benyújtotta elektronikus úton. A könyvelő e minőségében teljesítési segédnek tekinthető, még akkor is, ha ő nyújtja be és továbbítja a bevallásokat, ő maga ugyanis nem jogosult semmilyen nyilatkozat megtételére, a rendelkezésre álló számlák alapján elkészíti az analitikát, melyben kimutatja a levonható és fizetendő adóösszegeket, és ezt követően, ha elküldi az adóbevallást az adóhatósághoz, az nem az ő, hanem azon cég nyilatkozatának tekintendő, mely a könyvelésével őt megbízta. E nyilatkozat megtételéért és tartalmáért tehát csak az I. r. vádlottat terheli felelősség, még pedig tettesként, a könyvelőre ugyanis a fentiek miatt nem lehet olyan személyként tekinteni, mintha tévedésben lévő személyt használt volna fel a bűncselekmény megvalósításához, annak törvényi tényállását maga valósította meg az ügyvezetői minősége és az ezzel járó kötelezettsége révén.

[205] A költségvetési csalás büntetétéhez kapcsolódóan az I. r. vádlott büntetőjogi felelősségét az ítéltábla az 1978. évi IV. törvény 276. §-ában meghatározott és e szerint minősülő, magánokirat-hamisítás vétségében is megállapította halmazatban, mert a költségvetésbe történő befizetési kötelezettség vonatkozásában megvalósított valótlan nyilatkozat tétele során, ezzel összefüggésben valótlan tartalmú okiratokat, számlákat használt fel. Az elkövetés folytatónak volt (1978. évi IV. törvény 12. § (2) bekezdése), mert a különböző számlák felhasználása azonos megsértett jogviszony tekintetében történt (36.BK.vélemény).

[206] terhelt³ III. r. vádlott cselekményét alapvetően helyesen minősítette a törvényszék, csak a megválasztott Btk. tekintetében tévedett, ezért annak alapulvételével a másodfokú bíróság a terhén megállapított bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntettét az 1978. évi IV. törvény 310. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott és a (4) bekezdés a) pontja szerint minősítette, a bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett közbizalom elleni bűncselekményét magánokirat-hamisítás vétségének nevezte meg és az 1978. évi IV. törvény 276. §-a szerint minősítette, mely minősítések az I. r. vádlott mint tettes által elkövetett cselekményekhez igazodtak azzal, hogy az ő vonatkozásában csak az általa kiállított számlákon szereplő tételeket lehetett figyelembe venni az okozott vagyoni hátrány tekintetében.

[207] A bűnsegédi elkövetés alapja az 1978. évi IV. törvény 21. § (2) bekezdése.

[208] Az 1978. évi IV. tv. 83. § (1) bekezdése értelmében a büntetést céljának szem előtt tartásával a törvényben meghatározott keretek között úgy kell kiszabni, hogy igazodjék a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez, továbbá az egyéb súlyosító és enyhítő körülményekhez.

[209] A bíróság feladata az ítékezés során a megadott büntetési tételkeret között olyan nemű és mértékű joghátrány alkalmazása, amely kifejezi a társadalom megítélését az adott cselekménnyel kapcsolatban, ugyanakkor figyelemmel van az elkövető által megvalósított magatartásra és a személyi társadalomra veszélyességére is.

[210] Ahogyan a büntetéskiszabás során értékelhető tényezőkről szóló 56/2007. számú BK vélemény is rögzíti, a bíróság által megállapított minősítéshez kapcsolódó büntetési keret – figyelembe véve a Btk. Általános Része rendelkezéseit is – büntetést meghatározó alapvető tényező. Ez jelöli ki azokat a határokat, amelyek között a súlyosító és enyhítő – összefoglalóan a büntetést befolyásoló – körülmények a büntetést alakíthatják. Ezeket tehát nem elvont általánosságban, nem mechanikusan, hanem a konkrét ügy tényeire vonatkoztatva, egymással egybevetve, összefüggésükben kell értékelni, és a határozatban megindokolni. Nem a számuk, hanem az adott esetben meglévő hatásuk a döntő a büntetés meghatározásánál. Az elkövetett bűncselekmény tárgyi súlya, a vádlott személyében rejlő társadalomra veszélyesség, az enyhítő és súlyosító körülmények együttes értékelése mellett kell megválasztani a vádlottal szemben az adott ügyben a büntetési célok elérését biztosító joghátrányt.

[211] Figyelemmel arra, hogy az elsőfokú bíróság az I. r. vádlottat az ellene emelt vád alól felmentette, a büntetéskiszabási körülményeket nem tárta fel. A másodfokú bíróság e körben az alábbiakat rögzíti, az 56/2007. BK vélemény iránymutatásaira is tekintettel.

[212] A bűncselekmény elkövetésétől az elsőfokú ítélet meghozataláig eltelt rendkívül hosszú időt, mely a vádlottnak nem róható fel az I. r. vádlott javára kellett figyelembe venni, ugyanakkor további enyhítő körülmény az elsőfokú ítélet keltétől a másodfokú határozat meghozataláig eltelt további egy évet meghaladó időmúlás is, melyben a terhelt szerepet nem játszott.

[213] Ettől azonban külön kell értékelni enyhítő körülményként a büntetőeljárás elhúzódását. A 2/2017.(II.10.) AB határozat iránymutatására is figyelemmel ugyanis a büntetőeljárás elhúzódása nem pusztán időmúlást vagy hosszú eljárást jelent, hanem felelősségi kérdés is. Egy hosszú ideig tartó eljárás is eleget tehet az észszerű határidő követelményének, míg egy abszolút tartamában rövidnek látszó eljárás ugyanakkor megsértheti az alaptörvényi elvárást. Az eljárás elhúzódásának fogalma magában foglalja azt, hogy az eljáró hatóság a büntetőeljárás valamely szakaszában inaktivitást mutatott és a lefolytatott eljárás nem minden részletében tükrözi azt az erőfeszítést, amelyet a hatóság az észszerű határidőn belüli elbírálás érdekében kifejtett. Az időmúlás helyett az elhúzódó eljárásra utalás tehát az ügyben eljáró bíróságok (hatóságok) azon tétlenségének az elismerése, amelyet az eljárás egyes szakaszaiban tanúsítottak, mely jelen ügyben kétséget kizáróan tetten érhető. Azt nem vitatja a másodfokú bíróság, hogy a külföldi jogsegélyek beszerzése időt vett igénybe, mely növelte az eljárás időtartamát, de az is kétségtelen, hogy a tényállás nem volt túl bonyolult megítélésű, az ügy nem volt igazán szerteágazó, beszédes, hogy a feljelentés megtételéhez képest (2013. május 3.) csak évekkel később (2017. március 6.) került sor az I. r. vádlott gyanúsítottkénti kihallgatására és a vádemelésre (2021. szeptember 6.) is, miközben az ügy lényegi körülményei ismertek voltak, és az abban felelősségre vonható személyek köre is. Mindezek a tények a büntetőeljárás jelentős elhúzódásának enyhítő körülményként való értékelését kell, hogy maguk után vonják.

[214] Az I. r. vádlott személyi körülmények között feltüntetett betegségeit szintén a javára kellett értékelni.

[215] Ugyancsak enyhítő körülményként vette számba a bíróság a bűncselekmények elkövetésében betöltött irányított szerepét, azt, hogy valójában csaknem névleges ügyvezetőként vezette a társaságot, más utasításának és érdekének megfelelően.

[216] Ezzel szemben a terhére kellett értékelni a büntetett előéletét, a rendszeres haszonszerzésre törekvést, mivel az üzletszerűség, mint minősítő körülmény külön nem nyert értékelést az okozott vagyoni hátrány nagysága miatt, a büntetőeljárás hatálya alatti elkövetést, valamint a bűncselekmények elszaporodottságát, mert a köztudomás szerint is az ügyben elbírált vagy ahhoz hasonló bűncselekmények száma (az elkövetéskor) az adott területen lényegesen magasabb volt az átlagosnál.

[217] A bíróság feladata az ítélezés során a megadott büntetési tételkeret között olyan nemű és mértékű joghátrány alkalmazása, amely kifejezi a társadalom megítélését az adott cselekménnyel kapcsolatban, ugyanakkor figyelemmel van az elkövető által megvalósított magatartásra és személyi társadalomra veszélyességére is.

[218] Az az ügy elhúzódó jellege miatt nyilvánvaló volt, hogy az elkövetést követően, ennyi idő távlatából nem lehetett az I. r. vádlottal szemben olyan mértékű büntetést alkalmazni, mintha arra a cselekmény elkövetésétől számított reális időn belül került volna sor, hiszen más ember áll most a bíróság előtt, mint aki a cselekményt elkövette, mások az életkörülményei is.

[219] Mindezen tényekre és az I. r. vádlott eljárás során feltárt személyi körülményeire figyelemmel azt volt rögzíthető, hogy a közel 60 éves I. r. vádlott a cselekmények elkövetése

óta kisebb súlyú és más jellegű bűncselekmény elkövetése miatt került ugyan két ízben elítélésre, de arra törekszik, hogy szerény körülmények között rendezett életvitelt folytasson és családi körülményeit is rendezte, korábbi kapcsolatai, melyből az elkövetés adódott, megszűntek, a személyében rejlő társadalomra veszélyesség foka jóval kisebb, mint a cselekmények elkövetésekor.

[220] Az okozott vagyoni hátrány mértékéhez igazodó minősítésű bűncselekmény büntetési tétele öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, mely általánosságban mutatja annak társadalomra veszélyességét, de a konkrét ügyben nem lehetett figyelmen kívül hagyni azon tényt, hogy a cselekmény elkövetése révén keletkezett haszon nem elsősorban őt gazdagította, még akkor sem, ha abból nyilvánvalóan meg nem határozott mértékben részesült, annak nem ő volt az igazi haszonélvezője.

[221] Mindezeket a körülményeket mérlegelve a belső arányosságra is figyelemmel a másodfokú bíróság terhelt I. r. vádlottal szemben az 1978. évi IV. törvény 87. § (2) bekezdés b) pontja alapján, enyhítő szakasz alkalmazásával, a büntetőeljárás elhúzódását ily módon értékelve, a 85. § (1)-(3) bekezdésében foglaltakra figyelemmel halmazati büntetésként a törvényi minimumban meghatározott, 2 évi börtönbüntetést szabta ki, a 43. § a) pontja alapulvételével, melynek a végrehajtását az 1978. évi IV. törvény 89. § (1) és (2) bekezdése alapján a maximális 5 év tartamú próbaidőre felfüggesztette, mert alaposan feltehető a feltárt személyi körülmények alapján, hogy a büntetés célja annak végrehajtása nélkül is elérhető.

[222] Az I. r. vádlottal szemben az 1978. évi IV. törvény 137. § 14. pontja alapján mint visszaesővel szemben került sor a büntetés kiszabására, mert az előéleti adatok között rögzítettek közül megállapítható, hogy szándékos bűncselekmény elkövetéséért korábban végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték, és a büntetés kitöltésétől vagy végrehajthatósága megszűnésétől az újabb bűncselekmény elkövetéséig három év még nem telt el, a korábbi büntetését 2008. október 22. napján töltött ki, míg a jelen ügyben elbírált bűncselekményeinek elkövetését 2011. szeptember 8. napján kezdte meg.

[223] A visszaesői minőségre figyelemmel az 1978. évi IV. törvény 91. § (6) bekezdésében és a 82. § (2) bekezdésében foglalt kötelező rendelkezés értelmében az I. r. vádlott a felfüggesztés próbaideje alatt pártfogó felügyelet alatt áll, mely megegyezik a próbaidő tartamával.

[224] Felhívja az ítéltábla az I. r. vádlott, mint pártfogolt figyelmét, hogy köteles a pártfogó felügyelet körében az előírt kötelezettségeit betartani, a pártfogóval rendszeres kapcsolatot tartani, és a pártfogó részére az ellenőrzéshez szüksége felvilágosításokat megadni. A pártfogó felügyelet szabályainak megszegése rá jogkövetkezményekkel járhat, az a felfüggesztett büntetés végrehajtásának elrendelését eredményezheti (82. § (4) bekezdés, 91/A. § d) pont) pont].

[225] Ezen túlmenően az I. r. vádlottat 5 (öt) év gazdálkodó szervezet általános vezetését ellátó szerv tagja, illetve igazgatója, a gazdasági társaság vezető tisztségviselője, illetve a felügyelő bizottságának tagja - foglalkozástól eltiltásra is ítélte a másodfokú bíróság, mert a tényállás alapján rögzíthető, hogy e vádlott a bűncselekményeket foglalkozása felhasználásával, szándékosan követte el, ezért az 1978. évi IV. törvény 56. § (1) bekezdés b)

pontjára és (3) bekezdésére figyelemmel az eltiltás nem mellőzhető. Az 1978. évi IV. törvény 57. §-ára figyelemmel a foglalkozástól eltiltás mértékét az I. r. vádlott terhén megállapított bűncselekmények súlyához igazodóan állapította meg az ítéltábla.

[226] Az I. r. vádlott a költségvetési csalás büntetést haszonszerzés céljából követte el, azonban a másodfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy a feltárt jövedelmi és vagyoni viszonyai alapján az 1978. évi IV. törvény 51. § (2) bekezdésében a pénzbüntetés kiszabásához megkövetelt megfelelő keresettel, vagy vagyonnal nem rendelkezik, ezért e büntetést nem alkalmazta vele szemben jogalap hiányában.

[227] A szabadságvesztés végrehajtása esetén az I. r. vádlott által 2022. július 12. napjától 2022. augusztus 16. napjáig letartóztatásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztés büntetésbe a másodfokú bíróság beszámította az 1978. évi IV. törvény 99. § (1) és (2) bekezdése alapján, mely szerint egy napi előzetes fogvatartás egy napi szabadságvesztésnek felel meg.

[228] A 8/2015. (IV. 17.) számú AB határozatban az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az 1978. évi IV. törvény 104. § (1) bekezdése alkalmazásakor az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó alkotmányos követelmény, hogy a bíróság a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése esetén hivatalból vizsgálja az előzetes bírósági mentesítés lehetőségét és arról az ítéletben rendelkezzen.

[229] A 104. § (1) bekezdés értelmében a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése esetén a bíróság ítéletében előzetes mentesítésben részesítheti az elítéltet, ha arra érdemes. A büntetett előlethez fűződő hátrányok alóli előzetes mentesítés kivételes, mérlegelésen alapuló, rendkívüli jellegű intézkedés. A felfüggesztés feltételeinek fennállása nem jelenti automatikusan az érdemesség meglétét. Az ítélezési gyakorlat szerint az érdemesség megítélésénél az elkövető személyiségét, az életvitelét, a bűncselekmény jellegét, az elkövetés körülményeit és annak indítóokát összevetve kell értékelni [BJD 9986.], de jelentősége van a terhelt által elkövetett bűncselekmény tárgyi súlyának és a cselekmény jellegének is [BH1983.221.]. A bíróság által a büntetés kiszabása körében már értékelt, és a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztését alátámasztó körülmények az érdemességet megalapozhatják [BJD 8779.], de egyben ki is zárhatják. A már értékelt körülményeknek az érdemesség vizsgálata során történő ismételt figyelembevétele tehát a kétszeres értékelés tilalmát nem sérti.

[230] Az I. r. vádlott életvitele tekintetében megállapítható, ahogy arra fentebb már utalt a másodfokú bíróság, hogy időközben igyekezett azt rendezni, a bűncselekmények elkövetésében őt motiváló személyi körrel a kapcsolatát megszüntette, azonban időközben további büntetőeljárások is indultak ellene más jellegű, kisebb súlyú bűncselekmények miatt, mely körülmények a szabadságvesztés büntetés próbaidőre történő felfüggesztését nem zárták ki, de mutatják, hogy a személyében azért rejlik kisebb fokú társadalomra veszélyesség, melyet az érdemesség vizsgálatkor mindenképpen figyelembe kellett venni, akárcsak a költségvetést károsító bűncselekmény nagy tárgyi súlyát és az okozott vagyoni hátrány nagyságát, melyekre tekintettel úgy ítélte meg a másodfokú bíróság, hogy a javára írható körülmények a büntetés végrehajtásának a felfüggesztése körében már kimerítő értékelést nyertek, azok az előzetes mentesítésre nem adtak alapot.

[231] terhelt³ III. r. vádlott vonatkozásában a büntetés kiszabási körülményeket az elsőfokú bíróság hiányosan tárta fel, ezért szükségessé vált a másodfokú bíróság általi kiegészítése.

[232] A III. r. vádlott javára további enyhítő körülményként kellett, hogy értékelést nyerjen az, hogy a bűncselekmények elkövetését részben beismerte, a számlák kiállítását nem vitatta, a másodfokú eljárásban tett nyilatkozata alapján pedig arra is következtetést lehet levonni, hogy azt meg is bánta, ezen túlmenően a terhén megállapított bűncselekményeket bűnsegédként követte el. Az ő esetében is irányadók a büntetőeljárás elhúzódása kapcsán korábban kifejtettek azzal, hogy nála mind e körülmény, mind a jelentős időmúlás kapcsán meg kell említeni, hogy az kis részben neki is felróható, mert ezen időtartamokhoz viszonyítottnan ugyan csekély ideig (pár hétig), de az eljárástól távol maradt, ez azonban a fenti tények enyhítő körülményként történő értékelését nem zárja ki.

[233] Az ő esetében is súlyosít az adott területen a bűncselekmények elszaporodottsága.

[234] Mindezen körülményekre figyelemmel, a belső arányosság követelményét ugyancsak szem előtt tartva, a másodfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy az 1978. évi IV. törvény 87. § (2) bekezdés c) pontjára figyelemmel, enyhítő szakasz alkalmazásával a III. r. vádlottal szemben rövidebb tartamú szabadságvesztés kiszabása is elegendő a büntetési célok eléréséhez, ezért annak tartamát az 1978. évi IV. törvény 43. § a) pontja alapján 1 év tartamú börtönbüntetésre enyhítette.

[235] A kiszabott főbüntetéshez igazította a közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartamát, azt 2 évben határozva meg, melynek jogalapja az 1978. évi IV. törvény 62. § (1) és (2) bekezdése és a 63. § (1) és (2) bekezdése, valamint a foglalkozástól eltiltás tartamát is, azt ugyancsak 2 évre enyhítve, annak jogszabályi helyeként az 1978. évi IV. törvény 56. § (1) bekezdés b) pontját és (3) bekezdését, valamint az 57. §-át megjelölve.

[236] Helyesen ismerte fel az elsőfokú bíróság a III. r. vádlott visszaesői minőségét, annak jogalapja az 1978. évi IV. törvény 137. § 14. pontja, és a halmazati büntetésre utalás is helytálló az 1978. évi IV. törvény 85. § (1)-(3) bekezdése értelmében.

[237] Törvényes a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből történt kizárás is az 1978. évi IV. törvény 47. § (4) bekezdés a) pontja alapján, mert a III. r. vádlottat olyan szándékos bűncselekmény miatt ítélte szabadságvesztésre a bíróság, amelyet korábbi végrehajtandó szabadságvesztésre ítéltése után, a végrehajtás befejezése előtt követett el, mely körülmény a 91. § (1) bekezdés c) pontja alapján kizárta a vele szemben kiszabott börtönbüntetés végrehajtásának a felfüggesztését is.

[238] Egyetértett ugyanakkor az elsőfokú bíróság azon döntésével a másodfokú bíróság, hogy vele szemben, bár a bűncselekményeket haszonszerzés céljából követte el, nem alkalmazott az 1978. évi IV. törvény 51. § (2) bekezdése alapján pénzbüntetést. A III. r. vádlott a másodfokú nyilvános ülésen nyilatkozott ugyan a személyi körülményeiről, de abból továbbra sem állapíthatók meg kétséget kizáróan olyan körülmények, figyelemmel arra is,

hogy előre láthatólag még hosszú ideig büntetés-végrehajtási intézetben fog tartózkodni, mely szerint olyan megfelelő keresete, vagy tényleges vagyona lenne, amely a pénzbüntetés kiszabásának alapját képezhetné.

[239] Mindezek alapján az enyhítés érdekében előterjesztett védelmi fellebbezés a III. r. vádlott vonatkozásában megalapozott volt, értelemszerűen a súlyosítás érdekében bejelentett ügyészi fellebbezés nem foghatott helyt.

[240] Az elsőfokú bíróságnak a lefoglalt bűnjelekre vonatkozó rendelkezése törvényes.

[241] Az elsőfokú bíróság bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezése a III. r. vádlott vonatkozásában helytálló, az I. r. vádlott esetében, figyelemmel arra, hogy büntetőjogi felelősségének megállapítására került sor, megváltoztatásra szorult, a terhén felmerült 5.688.235 forintot a Be. 574. § (1)-(3) bekezdése alapján az I. r. vádlott köteles az államnak megfizetni.

[242] A Be. 561. § (2) bekezdés b) pontjában írt utaló szabályra figyelemmel – a Be. 184. § (2) bekezdésében meghatározott személyi adatokat pontosította a III. r. vádlott vonatkozásában, mert lakcíme fiktív és érvényes személyazonosító igazolvánnyal nem rendelkezik.

[243] Az ítélet bevezető részéből a 2022. június 21. napján tartott tárgyalásra utalást mellőzni kellett, mert a következő határnapon a tanács összetételében bekövetkezett változásra tekintettel a tárgyalás megismétlésére került sor, ezen túlmenően pedig feltehetően leírási hiba folytán tévesen kétszer rögzítette a 2023. február 21-ei tárgyalási határnapot a bíróság, amelyek közül az egyiknek szintén a mellőzése volt indokolt.

[244] Az ítéltábla - a Be. 599. § (1) bekezdés szerint nyilvános ülésen eljárva - a Be. 606. § (1) bekezdés alapján az elsőfokú bíróság ítéletét terhelt1 I. r. és terhelt3 III. r. vádlott vonatkozásában megváltoztatta, míg egyéb, törvénynek megfelelő rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdés alapján helybenhagyta.

[245] Az ítéltábla a Be. 613. § (1) bekezdése alapján megállapította a másodfokú eljárás során a III. r. vádlott kirendelt védőjének díjaként felmerült bűnügyi költséget és annak viseléséről a Be. 613. § (2) bekezdés a) pontja alapján akként döntött, hogy azt állam viseli, mert e védő fellebbezése az enyhítés tekintetében eredményes volt.

[246] A másodfokú bíróság ítélete ellen terhelt1 I. r. vádlott vonatkozásában az ellentétes döntésre figyelemmel a Be. 615. § (1) bekezdése és (2) bekezdés a) pontja alapján megnyílt a jogorvoslat lehetősége, mellyel az arra jogosult ügyészség képviselője és az I. r. vádlott és védője a nyilvános ülésen éltek is. Az ügyészség képviselője a Be. 615. § (3) bekezdés b) pontjában írtakra figyelemmel az ellentétes döntéssel összefüggő felülbírálatból eredően a kiszabott büntetés súlyosítása, míg az I. r. vádlott és védője a Be. 615. § (3) bekezdés a) pontja alapján az ellentétes döntést sérelmezve, felmentés érdekében jelentett be fellebbezést.

[247] A Fővárosi Ítéltábla ítélete elleni további fellebbezést terhelt3 III. r. vádlott vonatkozásában a Be. 615. § (1) és (2) bekezdése kizárja.

Budapest, 2024. május 23. napján

dr. Szalai Géza s.k.

dr. Bíró Emese s.k.

dr. Sárecz Szabina Martina s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

A Fővárosi Törvényszék 2023. március 13. napján kelt 92.B.374/2021/136. számú ítélete terhelt3 III. r. vádlottal szemben a Fővárosi Ítéltábla 3.Bf.199/2023/23. számú ítéletével 2024. május 23. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2024. május 23.

dr. Szalai Géza s.k.

a tanács elnöke